HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a doua)

18 septembrie 2012 *

„Soiuri de plante — Decizie de adaptare din oficiu a descrierii oficiale a soiului LEMON SYMPHONY — Cerere de decădere din dreptul la protecția comunitară acordată soiului LEMON SYMPHONY — Cerere de anulare a protecției comunitare acordate soiului LEMON SYMPHONY — Cerere de protecție comunitară acordată soiului SUMOST 01 — Convocare la procedura orală în fața camerei de recurs a OCSP — Termen de înfățișare de cel puțin o lună”

În cauzele conexate T-133/08, T-134/08, T-177/08 și T-242/09,

**Ralf Schräder**, cu domiciliul în Lüdinghausen (Germania), reprezentat de T. Leidereiter și de W.-A. Schmidt, precum și, în cauzele T-133/08 și T-134/08, de T. Henssler, avocați,

reclamant,

împotriva

**Oficiului Comunitar pentru Soiuri de Plante (OCSP)**, reprezentat inițial de B. Kiewiet și de M. Ekvad și ulterior de M. Ekvad, în calitate de agenți, asistați de A. von Mühlendahl, avocat, și, în cauza T-242/09, de A. von Mühlendahl și de H. Hartwig, avocați,

pârât,

cealaltă parte în procedura aflată pe rolul camerei de recurs, intervenient în fața Tribunalului, fiind

**Jørn Hansson**, cu domiciliul în Søndersø (Danemarca), reprezentat de G. Würtenberger și de R. Kunze, avocați,

având ca obiect, în cauza T-133/08, o acțiune formulată împotriva Deciziei camerei de recurs a OCSP din 4 decembrie 2007 (cauza A 007/2007), privind o contestație împotriva deciziei de adaptare din oficiu a descrierii oficiale a soiului LEMON SYMPHONY în registrul protecției comunitare a soiurilor de plante; în cauza T-134/08, o acțiune formulată împotriva Deciziei camerei de recurs a OCSP din 4 decembrie 2007 (cauza A 006/2007), privind o cerere de decădere din dreptul la protecția comunitară a soiurilor de plante acordată soiului LEMON SYMPHONY; în cauza T-177/08, o acțiune formulată împotriva Deciziei camerei de recurs a OCSP din 4 decembrie 2007 (cauza A 005/2007), privind o cerere de protecție comunitară a soiurilor de plante pentru soiul SUMOST 01 și, în cauza T-242/09, o acțiune formulată împotriva Deciziei camerei de recurs a OCSP din 23 ianuarie 2009 (cauza A 010/2007), privind o cerere de anulare a protecției comunitare a soiurilor de plante acordate soiului LEMON SYMPHONY,

TRIBUNALUL (Camera a doua)

compus din domnii N. J. Forwood (raportor), președinte, F. Dehousse și J. Schwarcz, judecători,

* Limba de procedură: germana.

grefier: doamna C. Heeren, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 28 februarie 2012,

pronunță prezenta

## Hotărâre

### Cadrul juridic

1 Potrivit articolului 5 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (CE) nr. 2100/94 al Consiliului din 27 iulie 1994 de instituire a unui sistem de protecție comunitară a soiurilor de plante (JO L 227, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 5, p. 197, denumit în continuare „regulamentul”):

„(1) Soiurile din toate genurile și speciile botanice, inclusiv, în special, hibrizii acestora, pot face obiectul protecției comunitare a soiurilor de plante.

(2) În sensul prezentului regulament, prin «soi» se înțelege un ansamblu vegetal dintr-un singur taxon botanic de la nivelul elementar cunoscut și care, fie că îndeplinește sau nu în totalitate condițiile de acordare a protecției comunitare a soiurilor de plante, poate:

— să fie definit prin manifestarea caracteristicilor rezultând dintr-un anumit genotip sau dintr-o anumită combinație de genotipuri;

— să fie diferit de orice alt ansamblu vegetal prin manifestarea a cel puțin uneia dintre caracteristicile menționate anterior

și

— să fie considerat o entitate având în vedere capacitatea sa de a fi reprodus fără modificări.”

2 Potrivit articolului 6 din regulament, protecția comunitară a soiurilor de plante este acordată soiurilor care sunt distincte, omogene, stabile și noi. Criteriile privind caracterul distinctiv, omogenitatea și stabilitatea sunt exprimate în mod curent prin sigla engleză DUS (distinctiveness, uniformity, stability).

3 Potrivit articolului 7 alineatul (1) din regulament:

„Un soi este considerat distinct dacă se distinge net, prin manifestarea caracteristicilor care rezultă dintr-un genotip sau dintr-o combinație de genotipuri date, de orice alt soi a cărui existență este notorie la data depunerii cererii stabilite în conformitate cu articolul 51.”

4 Criteriile privind omogenitatea, stabilitatea și noutatea sunt definite la articolele 8, 9, și respectiv, 10 din regulament.

### Istoricul cauzei

*Procedurile administrative în fața OCSP*

5 La 5 septembrie 1996, intervenientul, domnul Jørn Hansson, a prezentat Oficiului Comunitar pentru Soiuri de Plante (OCSP)o cerere de protecție comunitară a soiurilor de plante în temeiul regulamentului. Această cerere a fost înregistrată cu numărul 1996/0984. Soiul de plante pentru care a fost solicitată astfel protecția este LEMON SYMPHONY, aparținând speciei *Osteospermum ecklonis*.

6 Acest soi făcuse deja obiectul unei cereri de obținere a unui titlu de protecție în Japonia, în 1994, prin intermediul persoanei care l-a obținut, domnul Masayuki Sekiguchi. În „lista caracteristicilor soiului”, datată 18 aprilie 1994, întocmită cu această ocazie, rubrica „Forma plantei în ansamblu” fusese atunci completată cu nota 5, corespunzătoare calificativului „mediu”.

7 OCSP a însărcinat Bundessortenamt (Oficiul Federal pentru Soiurile de Plante, Germania) să efectueze examinarea tehnică a LEMON SYMPHONY, conform articolului 55 alineatul (1) din regulament.

8 Prin scrisoarea din 6 noiembrie 1996, Bundessortenamt a solicitat OCSP să furnizeze material vegetal din LEMON SYMPHONY pentru efectuarea examinării tehnice. Respectiva scrisoare menționa că trebuia să fie vorba despre „20 de plante tinere de calitate comercială, neajustate și nici tratate cu produse de reglare a creșterii plantelor”.

9 La 10 ianuarie 1997, intervenientul a trimis Bundessortenamt materialul vegetal solicitat.

10 Prin scrisoarea din 13 ianuarie 1997, semnată de doamna Menne, agent al Bundessortenamt însărcinat cu examinarea tehnică a soiului LEMON SYMPHONY, Bundessortenamt a indicat OCSP următoarele:

„Conform punctului II al doilea paragraf din Protocolul tehnic al OCSP privind examinarea caracteristicilor distinctive, a omogenității și a stabilității, vă informăm că materialul de multiplicare a soiului menționat în obiect care ne-a fost trimis constă în plante destinate vânzării, în stadiu de boboci, care au fost tratate cu produse de reglare a creșterii și tăiate. În consecință, a fost afectată derularea corectă a examinării tehnice.”

11 Cu toate acestea, examinarea tehnică a fost realizată mai târziu în cursul anului 1997, fără ca Bundessortenamt să mai fie în măsură să confirme în prezent dacă aceasta s-a efectuat asupra materialului vegetal trimis de intervenient sau asupra butașilor obținuți din acest material, astfel cum pare să ateste o notă manuscrisă datată 30 ianuarie 1997 care figurează în dosar și care are următorul cuprins: „Bundessortenamt a făcut butași, în așteptare, TK 30/01/97”. Cu ocazia acestei examinări tehnice, realizate în temeiul „tabelului caracteristicilor VI” al Bundessortenamt din 8 august 1997, în vigoare la acel moment ca principiu director de examinare, LEMON SYMPHONY a fost comparată cu un anumit număr de alte soiuri de *Osteospermum*. La finalizarea acestei examinări tehnice, Bundessortenamt a concluzionat că LEMON SYMPHONY îndeplinea criteriile DUS pentru a beneficia de protecția comunitară a soiurilor de plante.

12 La 16 octombrie 1997, în temeiul aceluiași „tabel al caracteristicilor VI”, Bundessortenamt a întocmit un raport de examinare la care s-a anexat descrierea oficială a LEMON SYMPHONY. Reiese din aceasta că manifestarea caracteristicii „Ținuta tijelor” era „ridicată” (nota 1).

13 Prin decizia din 6 aprilie 1999, OCSP a acordat LEMON SYMPHONY protecția comunitară a soiurilor de plante, iar descrierea oficială a acestui soi stabilită de Bundessortenamt în 1997 a fost preluată în registrul protecției comunitare a soiurilor de plante.

14 La 26 noiembrie 2001, reclamantul, domnul Ralf Schräder, a formulat la OCSP o cerere de protecție comunitară a soiurilor de plante în temeiul regulamentului. Această cerere a fost înregistrată cu numărul 2001/1758. Soiul de plante pentru care a fost solicitată protecția este soiul SUMOST 01, aparținând speciei *Osteospermum ecklonis*. Acest soi este produs și comercializat de Jungpflanzen Grünewald GmbH (denumită în continuare „Grünewald”), o societate în care reclamantul este asociat, deținând 5 % din părțile sociale.

15 Considerând că prin producerea și vânzarea de SUMOST 01 se încălcau drepturile pe care le deține asupra LEMON SYMPHONY, intervenientul a inițiat o acțiune în contrafacere împotriva Grünewald, în fața instanțelor civile germane, pentru a obține încetarea comercializării de SUMOST 01 de către aceasta din urmă, precum și despăgubiri. După ce a cerut o expertiză judiciară încredințată

Bundessortenamt, care a concluzionat, după un „test în cultură pentru comparație", că SUMOST 01 nu se distingea net de LEMON SYMPHONY, Landgericht Düsseldorf (Tribunalul Regional din Düsseldorf, Germania) a admis aceste cereri prin hotărârea din 12 iulie 2005, confirmată în apel prin hotărârea Oberlandesgericht Düsseldorf (Tribunalul Regional Superior din Düsseldorf, Germania) din 21 decembrie 2006. În cadrul acestei expertize judiciare, Grünewald a susținut că materialul vegetal din soiul LEMON SYMPHONY utilizat pentru comparație nu corespundea cu materialul vegetal examinat în 1997 în vederea acordării protecției comunitare a soiurilor de plante în favoarea acestui soi. Recursul în constatarea necompetenței și în revizuire introdus de Grünewald la Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție, Germania) a fost respins prin hotărârea din 23 aprilie 2009 a instanței menționate. Această hotărâre ar putea fi însă revizuită dacă s-ar anula protecția comunitară a soiurilor de plante acordată în favoarea LEMON SYMPHONY.

16 În cursul procedurii în contrafacere în fața instanțelor civile germane, intervenientul a susținut ideea că LEMON SYMPHONY nu a fost niciodată un soi ridicat. Acesta a prezentat, în această privință, un raport de expertiză din 21 noiembrie 2003, întocmit de dr. Ludolph, din cadrul Lehr- und Versuchsanstalt für Gartenbau (Institutul de cercetare și de probe pentru horticultură) din Hanovra (Germania). În acest raport, expertul a arătat următoarele:

„Examinarea Bundessortenamt din 1997 definește LEMON SYMPHONY drept un soi ridicat. Potrivit experimentelor și observațiilor strânse în cadrul probelor, al evaluărilor și al examenelor în cultură realizate în cursul ultimilor ani, LEMON SYMPHONY nu este un soi care crește complet ridicat. Deși, la începutul cultivării și până la aproximativ două luni după plantarea în ghiveci, aceasta crește, desigur, relativ ridicat, ulterior, la mijlocul perioadei de vegetație în aer liber (iunie sau iulie, în funcție de începutul cultivării), numeroase tije, care sunt relativ flexibile, tind să se aplece într-o parte și nu mai pot fi descrise decât ca semiridicate. LEMON SYMPHONY se caracterizează prin această ținută de la introducerea sa. Fotografia anexată [...], extrasă dintr-o revistă de specialitate datând din anul introducerii acestui soi pe piață, relevă un *habitus* semiridicat. Soiul NAIROBI, reținut cu titlu comparativ pentru creșterea sa ridicată în tabelul caracteristicilor principiilor directoare de examinare TG/176/3, crește ridicat pe întreaga perioadă de vegetație. Ținuta NAIROBI se diferențiază net de aceea a LEMON SYMPHONY. În general, anumite descrieri ulterioare de soiuri realizate de Bundessortenamt, de exemplu soiul SEIMORA, califică drept semiridicate alte soiuri de SYMPHONY, care dețin aceleași caracteristici de creștere ca și LEMON SYMPHONY."

17 Paralel cu procedura în contrafacere în fața instanțelor civile germane, OCSP a însărcinat Bundessortenamt să efectueze examinarea tehnică a SUMOST 01, conform articolului 55 alineatul (1) din regulament. În cadrul acestei examinări tehnice, realizate începând din 2001, LEMON SYMPHONY a servit, printre altele, ca soi de comparație. Această examinare tehnică a fost realizată potrivit noilor principii directoare pentru efectuarea examinării caracterului distinctiv, a omogenității și a stabilității TG/176/3, instituite de Uniunea Internațională pentru Protecția Soiurilor de Plante (UPSP) la 5 aprilie 2000.

18 Într-un prim raport de examinare referitor la SUMOST 01, care a fost adresat reclamantului la 1 august 2003, Bundessortenamt a arătat că ar fi necesar un al doilea an de examinare, în măsura în care s-a considerat că respectivul soi nu prezenta caracter distinctiv în raport cu soiul de comparație LEMON SYMPHONY.

19 La 27 octombrie 2003, intervenientul a adresat OCSP o obiecție scrisă față de acordarea protecției comunitare a soiurilor de plante în favoarea SUMOST 01, în conformitate cu articolul 59 din regulament.

20 La 7 octombrie 2004, Bundessortenamt a întocmit un al doilea raport de examinare referitor la SUMOST 01, în care concluziona că respectivul soi nu se distingea net de celelalte soiuri cunoscute în mod general, în special de LEMON SYMPHONY.

21 La 26 octombrie 2004, reclamantul a formulat o cerere de decădere din dreptul la protecția comunitară a soiurilor de plante acordată în favoarea LEMON SYMPHONY, în temeiul articolului 21 din regulament coroborat cu articolul 9 din acesta, intitulat „Stabilitatea”, pentru motivul că, cel puțin din 2002, acest soi nu mai corespundea descrierii sale oficiale prezentate registrului protecției comunitare a soiurilor de plante în 1997. În susținerea cererii sale, aceasta a arătat, în esență, că, în cadrul examinării LEMON SYMPHONY realizate în 2001, în temeiul principiilor directoare de examinare TG/176/3, aplicabile din 2001, diferite caracteristici ale acestui soi obținuseră note diferite în comparație cu descrierea oficială a aceluiași soi din 1997. Acest fapt arăta, în opinia sa, lipsa de stabilitate a soiului în cauză.

22 La 7 decembrie 2004, OCSP a decis să efectueze o verificare tehnică, conform articolului 64 din regulament, pentru a examina dacă LEMON SYMPHONY continua să existe ca atare. Această decizie a fost comunicată reclamantului și intervenientului la 15 decembrie 2004. Principiile directoare aplicate în vederea examinării tehnice au fost cele ale protocolului pentru examinarea caracterului distinctiv, a omogenității și a stabilității CPVO-TP/176/1, instituite de OCSP la 31 octombrie 2002, el însuși bazat pe principiile directoare de examinare TG/176/3.

23 Reiese dintr-o scrisoare a Bundessortenamt către OCSP din 5 ianuarie 2005 că, în general, diferiți factori puteau fi la originea fluctuațiilor constatate în descrierea manifestării caracteristicilor, precum fluctuații legate de factori de mediu, o modificare a scării notelor în caz de modificare importantă a numărului de soiuri de comparație care trebuie luate în considerare, precum și schimbări de note ca urmare a aplicării de noi principii directoare de examinare. Aceste explicații corespund celor prezentate de doamna Menne, examinator în cadrul Bundessortenamt desemnată ca expert judiciar de Landgericht Düsseldorf, la 17 noiembrie 2004.

24 La 23 februarie 2005, intervenientul a formulat opoziție împotriva radierii soiului său LEMON SYMPHONY.

25 La 14 septembrie 2005, Bundessortenamt a întocmit un raport de examinare prin care se concluziona că LEMON SYMPHONY trebuie menținută. La acest raport s-a anexat o nouă descriere a soiului, datând din aceeași zi, din care reiese printre altele că manifestarea caracteristicii „Ținuta tijelor” era „semiridicată pe orizontală” (nota 4).

26 La 26 septembrie 2005, Bundessortenamt a întocmit un al treilea raport de examinare referitor la SUMOST 01, din care reieșea de asemenea că respectivul soi nu se distingea net de LEMON SYMPHONY.

27 La 22 martie 2006, OCSP a solicitat Bundessortenamt să stabilească dacă, ținând seama de modificările principiilor directoare de examinare aplicabile în privința *Osteospermum* intervenite între 1997 și 2005, era posibil să se stabilească, pentru soiul LEMON SYMPHONY care fusese examinat în 2005, o descriere tehnică a manifestării caracteristicilor potrivit principiilor directoare valabile în 1997. Prin scrisoarea din 12 aprilie 2006, Bundessortenamt a informat OCSP cu privire la imposibilitatea de a furniza o descriere în temeiul „tabelului caracteristicilor VI” pe care îl utiliza în 1997 și a făcut trimitere la un document intitulat „Comentariu cu privire la cererea de decădere din drepturile conferite de protecția comunitară a soiurilor de plante pentru soiul LEMON SYMPHONY, EU1996/0984”, anexată la scrisoarea sa din 5 ianuarie 2005 citată la punctul 23 de mai sus.

28 Prin scrisoarea din 18 mai 2006, Bundessortenamt i-a comunicat OCSP următoarele:

„Atașat veți găsi fotografiile LEMON SYMPHONY făcute în 1997, în 2003 și în 2004. Din acestea se poate observa faptul că ținuta tijelor nu s-a modificat.

Fotografia din 1997 a fost scanată pornind de la un diapozitiv, motiv pentru care culorile și calitatea sa sunt ușor diferite de cele ale fotografiilor digitale din 2003 și din 2004. Domnul Leidereiter cunoaște aceste fotografii întrucât le-am utilizat în procedura judiciară împotriva SUMOST 01 (2001/1758).

Nu soiul s-a modificat, ci scara noastră de măsurare a ținutei tijelor. Aceasta s-a explicat în documentul Haltung_Triebe. În 1997, noi nu cunoșteam decât aproximativ 40 de soiuri de *Osteospermum* și evaluam ținuta tijelor în conformitate cu aceste soiuri. Ulterior, numărul de soiuri a crescut considerabil și a trebuit să recurgem la o altă scară pentru această caracteristică (ceea ce trebuie să se înțeleagă prin «Jahr 2»)."

29 Prin scrisoarea din 12 iunie 2006, OCSP s-a adresat din nou Bundessortenamt în următorii termeni: „Pentru a permite [OCSP] să stabilească această legătură, v-am fi recunoscători să indicați, pentru fiecare caracteristică [menționată în] protocolul privind *Osteospermum* în vigoare în 1997, care ar fi nivelul de manifestare a soiului LEMON SYMPHONY în testul din 2005 sau care este raportul cu observațiile efectuate în conformitate cu protocolul adoptat în 2001".

30 La 2 august 2006, Bundessortenamt a răspuns la cererea OCSP din 12 iunie 2006 după cum urmează:

„Reiese din examinarea tehnică din 2005 că soiul este stabil. Aceasta înseamnă că, ținând seama de condițiile de mediu specifice, de principiile directoare modificate și de sortimentul modificat, materialul vegetal produs este conform cu descrierea soiului din 1997.

Decizia privind stabilitatea manifestării caracteristicilor ține de competența expertului. O explicație privind diferențele aparente între descrierile soiurilor din 1997 și din 2005 figurează în anexă."

31 Reiese din răspunsul Bundessortenamt din 2 august 2006 și din compararea rezultatelor examinărilor tehnice ale LEMON SYMPHONY efectuate în 1997 și, respectiv, în 2005, realizată de oficiul menționat și comunicată reclamantului la 25 august 2006, că, potrivit oficiului, diferența de notă în ceea ce privește caracteristica „Ținuta tijelor" se putea explica prin faptul că niciun soi de comparație nu figura în „tabelul caracteristicilor VI" pe care îl utiliza oficiul menționat în 1997 și că LEMON SYMPHONY era soiul cel mai ridicat în cursul acestui an. În plus, soiurile din specia *Osteospermum ecklonis* s-au multiplicat net din 1997 și principiile directoare de examinare fuseseră parțial modificate, fapt care ar fi necesitat adaptarea nivelurilor de manifestare.

32 Prin scrisoarea din 25 august 2006, OCSP a propus intervenientului să adapteze descrierea oficială a LEMON SYMPHONY înregistrată în registrul protecției comunitare a soiurilor de plante în 1997 prin noua descriere a soiului din 14 septembrie 2005. OCSP considera această adaptare necesară, pe de o parte, ca urmare a progreselor realizate în materie de selecție de la examinarea soiului menționat în 1997 și, pe de altă parte, ca urmare a modificării principiilor directoare de examinare în 2001.

33 Prin scrisoarea din 22 septembrie 2006, intervenientul a acceptat această propunere.

34 Prin decizia din 19 februarie 2007 (denumită în continuare „decizia de respingere"), OCSP a admis obiecțiile invocate de intervenient împotriva acordării protecției comunitare pentru soiurile de plante în favoarea SUMOST 01 și a respins cererea de acordare a protecției comunitare pentru soiurile de plante în favoarea soiului menționat, pentru motivul esențial că aceasta nu se distingea net de LEMON SYMPHONY și că, în consecință, condițiile enunțate la articolul 7 din regulament nu erau îndeplinite. OCSP a arătat în special că reieșea din examinarea tehnică faptul că SUMOST 01 s-ar distinge de LEMON SYMPHONY printr-o singură caracteristică, și anume perioada de început al florescenței, și aceasta numai cu o notă, și că această diferență era prea scăzută, în cazul soiurilor speciei *Osteospermum*, pentru a o face net distinctă. În plus, OCSP a considerat că LEMON SYMPHONY era stabilă.

35 La 11 aprilie 2007, reclamantul a formulat o cerere de anulare a protecției comunitare a soiurilor de plante acordate LEMON SYMPHONY, în temeiul articolului articolul 20 din regulament, pentru motivul esențial că acest soi nu ar fi existat niciodată în forma reprodusă în descrierea sa oficială înregistrată în registrului protecției comunitare a soiurilor de plante în 1997.

36 Prin scrisoarea din 18 aprilie 2007, OCSP a informat intervenientul cu privire la decizia sa de a adapta din oficiu descrierea oficială a LEMON SYMPHONY, conform articolului 87 alineatul (4) din regulament (denumită în continuare la „decizia cu privire la adaptarea descrierii"). La această scrisoare era atașată descrierea adaptată, astfel cum rezulta din examinarea tehnică din 2005.

37 Prin scrisoarea din 10 mai 2007 (denumită în continuare „decizia privind cererea de decădere"), OCSP a informat reclamantul că comitetul competent a verificat dacă erau îndeplinite condițiile de aplicare a articolului 21 din regulament și a ajuns la concluzia că acestea nu erau îndeplinite, astfel încât a declarat că nu s-a adoptat nicio decizie cu privire la decădere în temeiul articolului 21 menționat. Astfel, potrivit acestui comitet, dispozițiile relevante din regulament nu constituie niciun temei juridic pentru adoptarea unei decizii explicite, la cerere sau din oficiu, de a nu pronunța decăderea din dreptul la protecția comunitară.

38 Prin scrisoarea din 10 mai 2007, OCSP a invitat de asemenea intervenientul să își prezinte observațiile cu privire la cererea de anulare a protecției comunitare a soiurilor de plante acordate în favoarea LEMON SYMPHONY, formulată de reclamant. Intervenientul a contestat această cerere prin scrisoarea din 1 iunie 2007.

39 La 21 mai 2007, OCSP a informat reclamantul cu privire la decizia referitoare la adaptarea descrierii și cu privire la înlocuirea descrierii oficiale a LEMON SYMPHONY înregistrate în registrul protecției comunitare a soiurilor de plante în 1997 cu cea din 2005.

40 Prin scrisoarea din 26 septembrie 2007, OCSP a respins cererea de anulare a protecției comunitare a soiurilor de plante acordate în favoarea LEMON SYMPHONY formulată de reclamant în temeiul articolului 20 din regulament (denumită în continuare „decizia cu privire la cererea de anulare"). Potrivit OCSP, un tratament cu regulatori de creștere nu s-ar repercuta în mod necesar asupra rezultatelor examinării tehnice, dat fiind că materialul vegetal a fost cultivat într-o perioadă care permitea ca efectul tratamentului să dispară. În plus, potrivit OCSP, Bundessortenamt confirmase că examinarea s-a desfășurat în mod corect.

*Procedurile aflate pe rolul camerei de recurs a OCSP în cauzele A 005/2007, A 006/2007 și A 007/2007*

41 La 10 mai 2007, reclamantul a formulat recurs în fața camerei de recurs împotriva deciziei de respingere, înregistrat cu numărul A 005/2007.

42 În susținerea recursului, acesta a invocat în esență că, dat fiind numărul mare de diferențe între descrierea oficială a LEMON SYMPHONY din 1997, pe de o parte, și rezultatele testelor în cultură în aer liber realizate pentru soiul candidat SUMOST 01 în 2001 și în 2002, pe de altă parte, acestuia trebuia să i se acorde protecția comunitară a soiurilor de plante. În plus, reclamantul solicita să se constate că LEMON SYMPHONY nu mai era valabilă. Acesta afirma că materialul vegetal al acestui soi utilizat pentru examinare fusese tratat cu un regulator de creștere, contrar dispozițiilor principiilor directoare de examinare. În opinia sa, o descriere a unui soi nu poate, în plus, să fie adaptată decât în raport cu caracteristicile „relative", iar nu în raport cu caracteristici „absolute", cum este ținuta plantei. Acesta este de părere, în sfârșit, că s-a considerat că soiul candidat nu era distinct din cauza faptului că materialul vegetal al acestui soi prezentat în vederea examinării comparative era, în realitate, material din soiul său candidat, SUMOST 01.

43 La 11 iunie 2007, reclamantul a introdus recurs în fața camerei de recurs împotriva deciziei privind cererea de decădere, înregistrat cu numărul A 006/2007.

44 În susținerea recursului, acesta a arătat în esență că era îndreptățit să formuleze recurs în temeiul dispozițiilor coroborate ale articolelor 68 și 67 din regulament, care se referă explicit la deciziile adoptate în aplicarea articolului 21 din regulamentul menționat, că scrisoarea OCSP din 10 mai 2007, citată la punctul 37 de mai sus, constituia o decizie prin care i se refuza adoptarea unei decizii supuse unei căi de atac și că, în calitate de parte la procedură, avea dreptul la o decizie a OCSP chiar dacă acesta considera că o decădere din dreptul la protecție nu era indicată.

45 La 12 iulie 2007, reclamantul a introdus recurs în fața camerei de recurs împotriva deciziei privind adaptarea descrierii, înregistrat cu numărul A 007/2007.

46 În susținerea acestui recurs, el a arătat în esență că avea dreptul să formuleze recurs în temeiul dispozițiilor coroborate ale articolelor 68 și 67 din regulament, că decizia de adaptare din oficiu a descrierii oficiale a LEMON SYMPHONY îl privea direct și individual, că LEMON SYMPHONY era soiul care fusese comparat cu soiul său SUMOST 01 pentru care s-a solicitat protecția, că reieșea din examinarea tehnică faptul că soiul candidat nu era net distinct de soiul de comparație, că OCSP își întemeiase aprecierea pe descrierea adaptată, care era diferită de descrierea din 1997 din perspectiva unor aspecte esențiale, și că, dacă aprecierea s-ar fi întemeiat pe descrierea din 1997, soiurile ar fi fost considerate net distincte.

47 Potrivit unui e-mail adresat de secretariatul camerei de recurs președintei acesteia la 20 septembrie 2007, a rezultat, după contactarea părților interesate, că o dată a ședinței susceptibilă să convină tuturor părților implicate în cauzele A 005/2007, A 006/2007 și A 007/2007 nu era posibilă decât în cursul primei săptămâni din decembrie 2007.

48 Prin scrisoarea din 20 septembrie 2007 adresată camerei de recurs, ca reacție la o conversație telefonică în cursul căreia secretariatul camerei de recurs i-a comunicat intenția sa de a organiza o procedură orală comună, sau, în orice caz în aceeași zi, în cauzele A 005/2007 și A 006/2007, avocatul reclamantului a indicat că nu avea sens să se adopte, în acel moment, o decizie comună în cauzele menționate A 005/2007 și A 006/2007, deoarece procedura de anulare în cauza A 010/2007 era încă în curs în fața OCSP. În opinia sa, aceste trei cauze trebuiau conexate ulterior și nicio decizie în cauzele A 005/2007 și A 006/2007 nu putea fi adoptată înainte să se statueze în cauza A 010/2007. Acesta arăta de asemenea că reclamantul era în mod clar conștient de faptul că amânarea acestor două cauze ar antrena inevitabil o întârziere considerabilă, ținând seama de modificarea viitoare a compunerii camerei de recurs, dar că era dispus să accepte această întârziere.

49 La 9 octombrie 2007, camera de recurs a adresat un fax părților, intitulat „Pregătirea procedurii orale privind recursul SUMOST 01 și recursurile LEMON SYMPHONY”, în care aceasta se referea la cauzele A 005/2007, A 006/2007 și A 007/2007 și făcea aluzie la Regulamentul (CE) nr. 1239/95 al Comisiei din 31 mai 1995 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 2100/94 al Consiliului privind procedura față de Oficiul Comunitar pentru Soiuri de Plante (JO L 121, p. 37, Ediție specială, 03/vol. 17, p. 10, denumit în continuare „regulamentul de aplicare”). Acest fax avea următorul cuprins:

„Conform articolului 50 din regulament[ul de aplicare] președinta camerei de recurs a OCSP prevede convocarea părților să asiste la procedura orală marți, 4 decembrie 2007 [...] Cu excepția situației în care secretariatul camerei de recurs al OCSP nu primește din partea dumneavoastră, în următoarele 10 zile de la data prezentului fax, obiecții motivate, se prezumă că data propusă este acceptabilă și convocările vor fi trimise în consecință.

Vi se atrage de asemenea atenția cu privire la articolul 59 alineatul (2) din regulament[ul de aplicare], potrivit căruia, «[î]n cazul în care o parte la procedură, convocată potrivit legii la procedura orală înaintea Oficiului, nu se înfățișează, procedura poate fi urmată în absența acesteia».

Vă rugăm să răspundeți prin fax secretariatului camerei de recurs în termen de 10 zile [...]"

50 Colțul din dreapta jos al respectivului fax conținea o zonă încadrată, cu următorul text: „Vă rugăm să dați, să semnați și să trimiteți imediat prin fax secretariatului camerei de recurs prezenta confirmare de primire".

51 Avocatul reclamantului a semnat și a datat confirmarea de primire în cauză și a trimis-o la 9 octombrie 2007 secretariatului camerei de recurs.

52 Prin scrisoarea din 17 octombrie 2007, președinta camerei de recurs a comunicat părților următoarele:

„Cererea reclamantului din 20 septembrie 2007 privind obținerea unei amânări a datei ședinței pentru cele trei proceduri nu a fost admisă de cameră.

Camera consideră că, în cauza A 006 (nulitate), aspectul dacă reclamantul poate pretinde o decizie a [OCSP] care să fie susceptibilă de recurs și al cărei conținut ar fi (în esență) «LEMON SYMPHONY nu este nul» necesită o discuție orală intensă în cadrul unei proceduri orale. Este un aspect referitor la temeinicia recursului. Pentru moment, camera consideră că scrisoarea [OCSP] din 10 mai 2007, ca răspuns la cererea de anulare a reclamantului, constituie – în conformitate cu practica germană – o decizie în sens juridic. O respingere a recursului, și anume că nu se poate pretinde o decizie negativă, a încheiat procedura. În cazul în care reclamantul ar obține câștig de cauză, răspunsul din 10 mai 2007 ar fi cu siguranță interpretat ca fiind o decizie negativă (a impune [OCSP] să redacteze din nou o asemenea decizie ar fi cu siguranță prea formal). În continuare, camera va examina problema nulității. Această cauză este în stare de a fi judecată, independent de finalizarea procedurii A 007 (descrierea soiului).

Va fi vorba, în continuare, despre desfășurarea procedurii A 005 (procedură de opoziție îndreptată împotriva cererii de protecție), ținând seama de nulitatea LEMON SYMPHONY sau de validitatea acesteia. Această cauză ar trebui să fie de asemenea în stare de judecată.

Nu poate fi stabilită încă o convocare pentru procedura A 007 (descrierea soiului), deoarece taxa de recurs nu a fost încă achitată în întregime. Cu toate acestea, ar fi util ca aceasta să fie tratată simultan, dată fiind conexitatea faptelor. Ne permitem să semnalăm că, mai întâi, camera va trebui să examineze admisibilitatea recursului. Acest recurs este îndreptat împotriva unei scrisori adresate titularului protecției comunitare pentru LEMON SYMPHONY, pe care reclamantul a obținut-o, se pare, din partea [OCSP] în copie spre informare. Putem pune la îndoială faptul că în respectivul caz este vorba despre o «decizie». Și în acest caz, precum în procedura A 006, trebuie să se ridice întrebarea dacă reclamantul poate influența decizia [OCSP] prin intermediul unui recurs.

În consecință, reclamantul este rugat să comunice în cel mai scurt timp posibil, pentru o bună pregătire a procedurilor de către cameră și de către partea adversă, dacă la 4 decembrie 2007 trebuie tratată deopotrivă cauza [A 007/2007], caz în care ar trebui încă achitate taxele în termenul prevăzut."

53 Prin scrisoarea din 19 octombrie 2007, adresată președintei camerei de recurs, avocatul reclamantului a comunicat obiecțiile sale față de desfășurarea procedurii orale la 4 decembrie 2007. Acesta arăta, în special, că indicațiile cuprinse în scrisoarea președintei camerei de recurs din 17 octombrie 2007 lăsau să se înțeleagă că aceasta nu înțelesese încă obiectul procedurii și că credea că era vorba despre o procedură de anulare, iar nu despre o procedură de decădere. El reitera, pe de altă parte, punctul său de vedere potrivit căruia cauzele A 005/2007, A 006/2007 și A 007/2007 nu erau în stare de judecată, astfel încât stabilirea pentru anul respectiv a încă unei proceduri orale nu i se părea necesară, și că

procedura de anulare (cauza A 010/2007) era prioritară În sfârșit, invocând articolul 81 alineatul (2) și articolul 48 alineatul (3) din regulament, acesta se opunea luării în considerare a indicațiilor furnizate de agenții Bundessortenamt, din cauza unei suspiciuni de parțialitate.

54 Prin scrisoarea recomandată din 29 octombrie 2007, a cărei primire a fost confirmată de avocatul reclamantului la 6 noiembrie 2007, părțile au fost convocate oficial la procedura orală din 4 decembrie 2007 în cauzele A 005/2007, A 006/2007 și A 007/2007.

55 La 30 octombrie 2007, avocatul reclamantului a primit o convocare de a se înfățișa într-o ședință în fața Landgericht Hamburg (Tribunalul Regional din Hamburg, Germania) la 5 decembrie 2007 la ora 12.00. Acesta a transmis-o imediat președintei camerei de recurs, declarând că, în calitate de persoană responsabilă în această cauză, trebuia să fie prezent în persoană la respectiva ședință.

56 Prin e-mailul din 5 noiembrie 2007 adresat avocatului reclamantului, președinta camerei de recurs a răspuns la obiecțiile formulate de acesta. Referindu-se în mod expres la scrisoarea sa din 17 octombrie 2007, președinta camerei de recurs a arătat că nu vedea „niciun motiv de amânare a procedurii orale”, precizând că era „necontestat” că în discuție era articolul 21 din regulament, iar nu articolul 20. Aceasta a solicitat din nou să se stabilească dacă la 4 decembrie 2007 trebuia analizată de asemenea cauza A 007/2007. În această eventualitate, președinta camerei de recurs a solicitat plata rapidă a taxelor neachitate încă.

57 Prin e-mailul din 8 noiembrie 2007 adresat avocatului reclamantului, președinta camerei de recurs a indicat acestuia că procedura orală în fața camerei de recurs avea „prioritate” față de ședința la Landgericht Hamburg, deoarece convocarea corespunzătoare data din 29 octombrie 2007.

58 Prin scrisoarea și prin faxul din 14 noiembrie 2007 adresate camerei de recurs, avocatul reclamantului a indicat că prezuma că convocarea nu se raporta la procedura în cauza A 007/2007, deoarece respectiva cameră de recurs îi solicitase acordul pentru o procedură orală în această cauză, iar el nu consimțise la aceasta. Avocatul reclamantului a reiterat că se opunea unei eventuale utilizări a indicațiilor agenților Bundessortenamt.

59 Prin scrisoarea și prin faxul din 14 noiembrie 2007 adresate camerei de recurs, avocatul reclamantului a subliniat, pe de altă parte, că, întrucât termenul de convocare nu fusese respectat, camera de recurs nu ar putea să desfășoare procedura orală la 4 decembrie 2007. Acesta a atras de asemenea atenția asupra consecințelor unei încălcări a articolului 59 alineatul (2) din regulamentul de executare.

60 Prin e-mailul din 15 noiembrie 2007, președinta camerei de recurs a răspuns avocatului reclamantului că convocarea se referea de asemenea la procedura în cauza A 007/2007.

61 Prin e-mailul din 26 noiembrie 2007, președinta camerei de recurs a indicat printre altele avocatului reclamantului că convocarea oficială nu era decât o „confirmare a datei” și a calificat drept „nerelevant” faptul că aceasta a fost notificată la 6 noiembrie 2007. Aceasta i-a adresat de asemenea următoarea întrebare: „Este posibil să vă fi scăpat faptul că v-ați dat deja acordul pentru această dată la 9 octombrie 2007?”.

62 Prin e-mailul din 29 noiembrie 2007, avocatul reclamantului a indicat secretariatului camerei de recurs că nici el, nici clientul său nu vor compărea la procedura orală.

63 În pofida obiecțiilor reclamantului, camera de recurs a ținut procedura orală, în fiecare dintre cele trei cauze, A 005/2007, A 006/2007 și A 007/2007, la 4 decembrie 2007, în lipsa acestuia, astfel cum reiese din procesele-verbale de ședință. Ședința în cauza A 006/2007 a avut loc înainte de ședința în cauza A 005/2007.

64 În cadrul acestor proceduri, doamna Menne a compărut în calitate de expert al Bundessortenamt, agent al OCSP. Aceasta a arătat printre altele că materialul vegetal prezentat pentru examinarea tehnică a LEMON SYMPHONY în 1997 era fără îndoială tratat cu regulatori de creștere, dar că nu s-a pus totuși nicio problemă în cadrul acestei examinări „deoarece plantele crescuseră complet normal”. Aceasta a indicat de asemenea că, la momentul respectivei examinări tehnice, „efectul regulatorilor de creștere dispăruse” și a afirmat că, „pentru cazul LEMON SYMPHONY, nu exist[au] îndoieli cu privire la calitatea testelor efectuate în iulie/august 1997”. Intervenientul a afirmat, la rândul său, că „regulatorii de creștere nu acționează în general decât pentru o perioadă de 4-6 săptămâni”, în special în cazul *Osteospermum*.

65 Prin Decizia din 4 decembrie 2007 (cauza A 006/2007), camera de recurs a respins ca admisibil, dar neîntemeiat recursul formulat de reclamant împotriva deciziei privind cererea de decădere.

66 Prin Decizia din 4 decembrie 2007 (cauza A 005/2007), camera de recurs a respins ca admisibil, dar neîntemeiat recursul formulat de reclamant împotriva deciziei de respingere.

67 Prin Decizia din 4 decembrie 2007 (cauza A 007/2007), camera de recurs a respins ca inadmisibil recursul formulat de reclamant împotriva deciziei privind adaptarea descrierii.

68 În fiecare dintre aceste trei cauze, camera de recurs a constatat în prealabil că convocarea la procedura orală fusese trimisă cu îndeplinirea tuturor condițiilor de formă. Camera de recurs a arătat în această privință că, deși era cert că termenul de o lună prevăzut la articolul 59 alineatul (1) din regulamentul de aplicare nu a fost respectat, convocarea fiind notificată reclamantului abia la 6 noiembrie 2007, acest fapt era lipsit de consecințe, deoarece data de 4 decembrie 2007 fusese convenită cu acesta, în conformitate cu dispoziția menționată. Astfel, potrivit camerei de recurs, reclamantul acceptase deja în scris, la 9 octombrie 2007, data propusă de aceasta. Pe de altă parte, reclamantul nu ar fi utilizat posibilitatea care îi fusese rezervată, de a arăta în scris un impediment de a asista la această ședință, întemeiat pe obiecții motivate, în termen de zece zile, și anume cel târziu la 19 octombrie 2007. Astfel, reclamantul ar fi fost conștient, de la această ultimă dată, că convocarea urma acordului cu privire la dată. Confirmarea de primire a convocării din 29 octombrie 2007, semnată de reclamant la 6 noiembrie 2007, ar privi de altfel mențiunea manuscrisă „bereits not[iert]” (deja notat). Rațiunea de a fi a stabilirii unui termen de convocare, și anume de a garanta părții convocate un timp de pregătire de cel puțin o lună sau un termen mai scurt dacă îl încuviințează, ar fi fost astfel respectată.

69 Camera de recurs a respins, pe de altă parte, cererile reclamantului privind obținerea unei amânări a datei ședinței ca urmare a faptului că avocatul său s-a înfățișat în fața unei alte instanțe și privind suspendarea judecății până la adoptarea deciziei prin care se finalizează judecata în procedura de anulare (cauza A 010/2007) sau deoarece cauzele nu ar fi fost în stare de judecată sau din cauza procedurii de contrafacere aflată pe rolul instanțelor civile germane.

70 Mandatul președintei camerei de recurs a expirat la 16 decembrie 2007.

*Procedura aflată pe rolul camerei de recurs a OCSP în cauza A 010/2007*

71 La 19 octombrie 2007, reclamantul a formulat recurs la camera de recurs împotriva deciziei privind cererea de anulare, înregistrat cu numărul A 010/2007.

72 În susținerea acestui recurs, reclamantul a arătat, în esență, că materialul vegetal asupra căruia s-a efectuat examinarea tehnică a LEMON SYMPHONY în 1997 nu îndeplinea condițiile cerute. Acesta a arătat de asemenea posibilitatea ca plantele trimise să fi fost butășite și ca acești butași să fi fost ulterior utilizați în cadrul respectivei examinări tehnice. Pe de altă parte, a subliniat diferențele în raport cu descrierea LEMON SYMPHONY care a fost făcută în Japonia (a se vedea punctul 6 de mai sus). El a comunicat raportul de expertiză al dr. Ludolph citat la punctul 16 de mai sus. A observat de asemenea

că soiurile citate cu titlu de exemplu în principiile directoare de examinare începând din 2001 au fost comparate toate, cu excepția soiului NAIROBI, cu LEMON SYMPHONY în 1997. Din perspectiva afirmațiilor doamnei Menne și ale intervenientului în ședința din 4 decembrie 2007 în cauzele A 005/2007, A 006/2007 și A 007/2007, reclamantul a propus să își dovedească, prin intermediul unei expertize, afirmația potrivit căreia repercusiunile asupra examinării unui tratament cu regulatori de creștere nu erau limitate la o durată de patru-șase săptămâni. În sfârșit, reclamantul a explicat că cererea sa de anulare se întemeia pe prevederile coroborate ale articolului 20 alineatul (1) litera (a) și ale articolului 7 din regulament. În opinia sa, dat fiind că un soi nu poate fi calificat distinct decât dacă se distinge, prin referire la manifestarea caracteristicilor care rezultă dintr-un genotip sau dintr-o combinație de genotipuri, nu poate exista o distincție atunci când manifestarea caracteristicilor constatată rezultă dintr-un tratament mecanic cu regulatori de creștere.

73 După ce a fost convocat la ședință, reclamantul s-a opus, într-un memoriu complementar din 12 ianuarie 2009, participării doamnei Menne și luării în considerare a declarațiilor sale.

74 Pe de altă parte, în acest memoriu, reclamantul și-a reiterat oferta de a dovedi, prin expertiză, că rezultatele examinării DUS a LEMON SYMPHONY realizate în 1997 nu se explicau prin genotip, ci prin tratament chimic și mecanic sau prin împrejurarea că au fost utilizați butași din plantele trimise. În plus, reclamantul a solicitat în mod expres să poată prezenta dovezile propuse.

75 Procedura orală în fața camerei de recurs în cauza A 010/2007 s-a derulat la 23 ianuarie 2009.

76 Prin Decizia din 23 ianuarie 2009 (cauza A 010/2007), notificată reclamantului la 15 aprilie 2009, camera de recurs a respins ca admisibil, dar neîntemeiat recursul formulat de acesta împotriva deciziei privind cererea de anulare, printr-o motivare din care este necesar să reproducem următoarele puncte:

„4. Reclamantul își motivează recursul prin afirmația potrivit căreia examinarea soiului LEMON SYMPHONY realizată în 1997 a fost eronată dat fiind că materialul examinat nu îndeplinea condițiile impuse pentru materialul care trebuia furnizat, deoarece a fost tratat cu un regulator de creștere și era vorba despre o plantă în stadiu de boboci. Bundessortenamt a indicat [OCSP] că fiabilitatea examinării risca să fie afectată dacă se utiliza acest material, dar a fost consiliat să continue examinarea și să preleveze butași din materialului furnizat. Este o practică curentă să se multiplice prin butășire toate soiurile utilizate în cadrul unei examinări, prin prelevarea de butași în același timp pentru a se asigura că toate materialele au aceeași vârstă fiziologică. Întrebarea privind tratamentul chimic nu este atât de simplă cum afirmă reclamantul. Protocolul tehnic al OCSP TP 176/1 aplicabil *Osteospermum* impune ca materialul să nu fi suferit niciun tratament chimic decât dacă autoritățile competente autorizează un asemenea tratament. O dispoziție similară ar fi existat în 1996, înainte ca [protocolul menționat] și un principiu director al [UPOV] să fi existat pentru acest soi. Reclamantul nu pare să țină seama de faptul că examinarea din 1997 a fost realizată în cadrul unui protocol convenit între Bundessortenamt și [OCSP], astfel încât referirile sale la o descriere a UPOV sunt eronate. În ceea ce privește influența unui tratament cu un regulator de creștere, este justificată concluzia că acesta nu a influențat examinarea. Tipul de regulator de creștere utilizat în cadrul multiplicării nu are în mod obișnuit efect durabil, dat fiind că controlul ulterior al creșterii plantei necesită o pulverizare suplimentară cu regulatori de creștere. Informația furnizată de [intervenient] potrivit căreia regulatori de creștere nu sunt utilizați decât în cursul etapei de demaraj și potrivit căreia efectele sale se disipează după 4-6 săptămâni este convingătoare. Afirmația potrivit căreia examinarea nu este valabilă ca urmare a utilizării unui material eronat nu este întemeiată.

[...]

Ipoteza invocată de reclamant că toate soiurile de referință menționate în principiile directoare [de examinare TG/176/3] erau cunoscute în 1997 este lipsită de pertinență, dat fiind că descrierea soiului este corectă în ceea ce privește soiurile care erau cunoscute de [OCSP] și de Bundessortenamt în momentul în care a fost examinat LEMON SYMPHONY.

[...]

6. Soiul LEMON SYMPHONY, care a fost obținut pornind de la o încrucișare generică (*sic*) între speciile *Osteospermum* și *Dimorphoteca*, este, în sine, unic nu numai prin caracteristicile morfologice, ci și prin perioada de florescență continuă, care este mai îndelungată decât cea a soiurilor actuale ale *Osteospermum*. Raportul japonez la care se referă dosarul arată că soiurile de referință utilizate constituiau soiuri de *Dimorphoteca*. Ca urmare a caracteristicii unice a LEMON SYMPHONY, nu a fost posibil să se găsească, în cadrul examinării realizate de Bundessortenamt în 1997, soiuri de referință cu care acestea ar fi putut fi comparate.

[...]

7. Reclamantul nu arată că LEMON SYMPHONY nu se diferențiază de unul dintre soiurile de referință ale UPOV. Reclamantul nu a citat numele unui singur soi care, la momentul cererii, nu se distingea de LEMON SYMPHONY, ceea ce reprezintă totuși tocmai cerința prevăzută la articolul 20 alineatul (1) din [regulament], ci își întemeiază acțiunea pe încercarea sa de a dovedi că soiul nu exista în forma sa actuală și că examinarea nu era valabilă pentru motivul că materialul furnizat era eronat."

77 Prin scrisoarea adresată camerei de recurs la 30 martie 2009, reclamantul a emis o serie de critici și de obiecții atât cu privire la procesul-verbal de ședință, cât și cu privire la derularea acesteia, la 23 ianuarie 2009, care sunt, în opinia sa, afectate de nereguli grave pentru care se oferă să prezinte proba cu martori în fața Tribunalului. Această scrisoare cuprinde printre altele următoarele afirmații:

„2. Prezentare imprecisă a pretinsului acord între [OCSP] și Bundessortenamt

a) Prezentarea care figurează la punctul 2 din procesul-verbal, potrivit căreia [OCSP] a transmis «ulterior» o copie a acordului pe care l-a încheiat cu Bundessortenamt, prezintă o imagine falsificată și, din această cauză, inexactă a evenimentelor. Reclamantul nu a avut ocazia să se exprime cu privire la «acordul» prezentat de [OCSP] înaintea adoptării de către camera de recurs a deciziei cu privire la participarea doamnei Menne în ședință.

În realitate, chiar înaintea deliberării, [OCSP] a transmis camerei de recurs un document fără să îl comunice și reclamantului.

Abia în cursul următoarei întreruperi a ședinței, în timp ce camera de recurs se retrăsese deja pentru deliberare, reclamantului i-a fost predată o copie a unui document intitulat «EXAMINATION OFFICE – DESIGNATION AGREEMENT» (Oficiul de examinare – mandat de reprezentare). Reclamantul nu a avut ocazia să se exprime cu privire la acest document anterior deliberării și deciziei camerei.

Pentru acest motiv, reclamantul invocă o încălcare a dreptului de a fi ascultat. Astfel, în timp ce, la finalul deliberării, camera și-a anunțat decizia de a solicita participarea doamnei Menne în ședință, aceasta și-a întemeiat decizia și pe ipoteza că «niciun element al acordului încheiat între OCSP și Bundessortenamt nu se opunea» participării doamnei Menne în ședință și, în consecință, pe documentul care i-a fost predat. Această situație trebuie interpretată ca o încălcare a articolului 75 din regulament [...] dat fiind că reclamantul nu a putut lua poziție cu privire la acest acord nici oral, nici în scris.

b) Nici obiecțiile pe care reclamantul le-a invocat în consecință față de documentul prezentat de [OCSP] «EXAMINATION OFFICE – DESIGNATION AGREEMENT» nu figurează în procesul-verbal, deși trebuie să se țină seama de acestea în cadrul deciziei materiale:

Copia predată reclamantului nu cuprinde nicio semnătură. Reclamantul a arătat în mod expres că acordul nu era, în orice caz, valabil de la 31 decembrie 2006 (a se vedea articolul 11 alineatul (1) din acordul menționat).

Întemeindu-se pe articolul 11 alineatul (1) din document, reclamantul a contrazis de asemenea răspunsul dat de președintele [OCSP] în cursul ședinței, potrivit căruia acordul prezentat era valabil la momentul examinării în litigiu. Astfel, în conformitate cu această clauză, acordul nu era valabil decât, cel mult, de la 1 ianuarie 2005. Nici acest fapt nu a fost menționat în procesul-verbal.

Afirmația președintelui [OCSP] potrivit căreia acordul a fost prelungit a fost de asemenea contestată, în lipsa elementelor în acest sens, de reclamant în cursul ședinței, fără ca această contestație să fie preluată în procesul-verbal.

În sfârșit, nici solicitarea adresată de camera de recurs către [OCSP] de a furniza o versiune valabilă a acordului nu figurează în procesul-verbal.

Din preocuparea pentru o prezentare cât mai completă posibil, dorim de asemenea să arătăm că documentul comunicat reclamantului nu desemnează nici Bundessortenamt ca parte cocontractantă a [OCSP]. În plus, articolul 15 alineatul (2) din regulamentul de aplicare impune ca actele personalului oficiului de examinare să fie realizate «în conformitate cu termenii acordului». În consecință, numai actelor care sunt în mod expres prevăzute de acord li se poate atribui calitatea de acte ale [OCSP] opozabile terților. Dimpotrivă, nu este suficient ca acordul să «nu conțină nicio prevedere» referitoare la anumite acte.

3. Indicațiile furnizate de doamna Menne

Procesul-verbal nu reproduce indicațiile furnizate de doamna Menne în cursul ședinței decât în mod incomplet și imprecis:

a) Deficiența cea mai gravă a procesului-verbal este probabil următoarea:

În cursul ședinței, reclamantul a întrebat-o pe doamna Menne dacă examinarea DUS a soiului LEMON SYMPHONY a fost realizată pe plantele trimise de [intervenient] sau pe plante cultivate prin butași prelevați din acestea din urmă. Doamna Menne a răspuns la această întrebare afirmând că nu își amintea nimic referitor la acest aspect, astfel încât, la data respectivă, nu mai era în măsură să răspundă afirmativ cu privire la aspectul dacă examinarea DUS a soiului LEMON SYMPHONY a fost realizată pe plantele trimise sau pe cele din generația următoare. Din acest motiv, trebuie însă ca toate declarațiile doamnei Menne privind derularea examinării să fie considerate ca lipsite de forță probantă, dat fiind că nu vedem cum această doamnă s-ar putea exprima cu privire la o examinare al cărei obiect nici măcar nu-l cunoaște.

Afirmația doamnei Menne potrivit căreia este în măsură să confirme că regulatorul de creștere utilizat pentru soiul LEMON SYMPHONY nu a avut nicio influență asupra examinării tehnice este, și aceasta, lipsită de valoare. Astfel, dacă doamna Menne nu își mai amintește de plantele care au fost utilizate în vederea examinării, nu mai poate să stabilească o legătură între plante și regulatorul de creștere.

Procesul-verbal omite de asemenea să menționeze faptul că camera de recurs a considerat inadmisibilă întrebarea reclamantului prin care acesta din urmă solicita doamnei Menne să precizeze cum explica nota manuscrisă care figura în dosarul [OCSP] și potrivit căreia fuseseră realizați butași pornind de la plantele trimise.

b) Constatarea care figurează la punctul 4 din procesul-verbal și potrivit căreia doamna Menne nu avea nicio îndoială cu privire la faptul că influența unui regulator de creștere nu putea să dureze mai mult de o lună este eronată. În realitate, doamna Menne a declarat că, în opinia sa, regulatorii de creștere nu produc efecte asupra plantelor mai mult de 6-8 săptămâni.

c) Trebuie de asemenea să se considere imprecisă constatarea care figurează în procesul-verbal și potrivit căreia doamna Menne a confirmat că, în 1997, soiul LEMON SYMPHONY era singurul soi cunoscut de acest tip. Dimpotrivă, doamna Menne a justificat această «caracteristică unică» prin faptul că soiul menționat – contrar tuturor soiurilor cunoscute anterior – înflorește în tot cursul anului fără perioadă rece. Reclamantul i-a răspuns că nu avea nicio legătură cu aparența exterioară a soiului. Numai această caracteristică nu permite, în consecință, să se stabilească dacă soiul este distinct în sensul articolului 7 din regulament [...]

Camera de recurs ar trebui să țină seama de aspectele evocate de mai sus în cadrul deciziei sale.

4. Ofertele de dovezi ale reclamantului în memoriul din 12 ianuarie 2009

La punctele 48 și 49 din observații, [OCSP] a solicitat camerei de recurs să respingă ofertele de dovezi. Procesul-verbal nu conține totuși nicio indicație cu privire la explicațiile furnizate de reclamant referitor la ofertele sale de dovezi care figurau în memoriul său din 12 ianuarie 2009.

Procesul-verbal nu menționează faptul că, în cursul ședinței, reclamantul s-a oferit să prezinte dovezi suplimentare cu privire la afirmația sa potrivit căreia tratamentul cu regulatori de creștere avea efecte la momentul examinării realizate în 1997. În această privință, reclamantul a propus să se efectueze un nou test în cultură cu un material vegetal în stadiu de boboci, tăiat și tratat chimic, și să se solicite evaluarea acestui test de un expert independent.

5. Alte imprecizii și omisiuni

Procesul-verbal se caracterizează printr-o serie de alte imprecizii și omisiuni pe care le rezumăm mai jos:

a) La momentul deciziei de a permite doamnei Menne să participe la restul ședinței, camera de recurs nu i-a impus doamnei Menne să se pronunțe «în calitate de expert». Constatarea corespunzătoare care figurează la p. 3 din procesul-verbal este eronată și contrazice al doilea paragraf de la p. 4, potrivit căruia, în calitate de parte la procedură, doamna Menne «face parte din [OCSP]». Faptul că, în ceea ce privește audierea doamnei Menne, camera de recurs nu a adoptat o decizie privind dovezile în sensul articolului 60 alineatul (1) din regulamentul de aplicare pledează de asemenea împotriva tezei calității de expert a doamnei Menne.

b) Remarca ce figurează în procesul-verbal potrivit căreia reclamantul invocă (numai) ipoteza că examinarea DUS realizată în 1997 nu era «fiabilă» este imprecisă. Reclamantul a afirmat, dimpotrivă, că cererea sa de anulare era întemeiată pe argumentul potrivit căruia soiul LEMON SYPHONY definit de descrierea soiului care datează din 1997 nu era distinct întrucât constatarea manifestării caracteristicilor nu se întemeia pe genotipul plantei examinate.

6. Cerere

Reclamantul solicită ca procesul-verbal de ședință să fie rectificat și ca inexactitățile, omisiunile și impreciziile să fie corectate. Decizia materială trebuie întemeiată pe derularea ședinței astfel cum apare în procesul-verbal rectificat.”

78 Prin e-mailul din 7 aprilie 2009, camera de recurs l-a informat pe reclamant că remarcile sale privind procesul-verbal al ședinței au fost comunicate pentru informare celorlalte părți.

**Procedură**

79 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 3 aprilie 2008, reclamantul a introdus acțiune, înregistrată cu numărul T-133/08, împotriva Deciziei A 007/2007.

80 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 4 aprilie 2008, reclamantul a introdus acțiune, înregistrată cu numărul T-134/08, împotriva Deciziei A 006/2007.

81 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 13 mai 2008, reclamantul a introdus acțiune, înregistrată cu numărul T-177/08, împotriva Deciziei A 005/2007.

82 Prin Ordonanța președintelui Camerei a șaptea a Tribunalului din 3 septembrie 2008, după ascultarea părților, cauzele T-133/08, T-134/08 și T-177/08 au fost reunite pentru buna desfășurare a procedurii scrise, a procedurii orale și în vederea pronunțării hotărârii.

83 Prin act depus la grefa Tribunalului la 25 februarie 2009, reclamantul a solicitat să poată prezenta un motiv nou, conform articolului 48 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Tribunalului. La acest act erau anexate observațiile scrise depuse de OCSP, la 23 ianuarie 2009, în cadrul procedurii orale în fața camerei de recurs în cauza A 010/2007. Întrucât respectivul act și anexa la acesta au fost incluse în dosar, părțile au fost invitate să își prezinte observațiile scrise în răspuns. OCSP a acceptat această invitație, prin actul depus la grefa Tribunalului la 23 martie 2009. Intervenientul și-a prezentat observațiile în memoriul în duplică.

84 Printr-o măsură de organizare a procedurii din 22 iunie 2009, Tribunalul (Camera a șaptea) a invitat părțile să îi prezinte urmările pe care le-a avut recursul în cauza A 010/2007 și consecințele care se impuneau, eventual, în urma deciziei camerei de recurs în această cauză, pentru ceea ce reprezenta desfășurarea procedurii în cauzele conexate T-133/08, T-134/08 și T-177/08. Părțile au răspuns la această cerere în termenele acordate.

85 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 24 iunie 2009, reclamantul a introdus acțiune, înregistrată cu numărul T-242/09, împotriva Deciziei A 010/2007.

86 Prin Ordonanța președintelui Camerei a șaptea a Tribunalului din 15 iunie 2010, după ascultarea părților, cauzele conexate T-133/08, T-134/08 și T-177/08 și cauza T-242/09 au fost reunite pentru buna desfășurare a procedurii orale și în vederea pronunțării hotărârii.

87 Întrucât compunerea camerelor Tribunalului a fost modificată de la începutul noului an judiciar, judecătorul raportor a fost repartizat în Camera a doua și, prin urmare, cauza de față a fost atribuită acestei camere.

88 Pe baza raportului judecătorului raportor, Tribunalul (Camera a doua) a decis deschiderea procedurii orale, conform articolului 135a din regulamentul de procedură, după ce a constatat că anumite părți prezentaseră o cerere motivată în acest sens în termenul acordat.

89 Pledoariile părților și răspunsurile acestora la întrebările adresate de Tribunal (Camera a doua) au fost ascultate în ședința din 28 februarie 2012.

**Concluziile părților**

90 În cauza T-133/08, reclamantul solicită Tribunalului:

— anularea Deciziei A 007/2007 și declararea nulității deciziei privind adaptarea descrierii;

— obligarea OCSP la plata cheltuielilor de judecată.

91 În cauza T-134/08, reclamantul solicită Tribunalului:

— anularea Deciziei A 006/2007;

— obligarea OCSP la plata cheltuielilor de judecată.

92 În cauza T-177/08, reclamantul solicită Tribunalului:

— anularea Deciziei A 005/2007;

— obligarea OCSP la plata cheltuielilor de judecată.

93 În cauza T-242/09, reclamantul solicită Tribunalului:

— anularea Deciziei A 010/2007;

— obligarea OCSP la plata cheltuielilor de judecată.

94 În cazul în care Tribunalul ar considera că este necesară clarificarea faptelor, reclamantul solicită acestuia, pe de altă parte, să adopte, în aceeași cauză T-242/09, următoarele măsuri de organizare a procedurii:

— strângerea dovezilor oferite de acesta pentru a susține afirmația potrivit căreia doamna Menne a declarat, în cursul ședinței din 23 ianuarie 2009, că nu își mai amintea dacă examinarea tehnică a LEMON SYMPHONY fusese realizată pe plantele trimise sau pe butași realizați pornind de la acestea;

— strângerea dovezilor oferite de acesta sub forma unei expertize pentru susținerea afirmației sale potrivit căreia tratarea materialului vegetal din specia *Osteospermum* cu regulatori de creștere și printr-o tăiere mecanică nu „dispare” în cursul unei examinări în cultură și că aceasta influențează rezultatele examinării menționate;

— în măsura în care Tribunalul consideră că este necesar, strângerea celorlalte dovezi oferite de acesta în cursul procedurii de recurs și în cadrul prezentei acțiuni.

95 OCSP solicită Tribunalului:

— respingerea acțiunii în cauza T-133/08 ca inadmisibilă în măsura în care vizează anularea deciziei cu privire la adaptarea descrierii și ca neîntemeiată în ceea ce privește celelalte capete de cerere;

— respingerea acțiunilor în cauzele T-134/08 și T-177/08 ca neîntemeiate;

— respingerea acțiunii în cauza T-242/09 ca inadmisibilă și, în orice caz, ca neîntemeiată;

— obligarea reclamantului la plata cheltuielilor de judecată;

— constatarea faptului că OCSP nu va suporta decât propriile cheltuieli de judecată în ipoteza și în măsura în care s-ar admite una dintre concluziile acțiunilor.

96 OCSP solicită, pe de altă parte, Tribunalului să respingă cererea de măsuri de organizare a procedurii adresată de reclamant în cauza T-242/09.

97 În fiecare dintre cauzele T-133/08, T-134/08, T-177/08 și T-242/09, intervenienta solicită Tribunalului:

— respingerea acțiunii;

— obligarea reclamantului la plata cheltuielilor de judecată;

**Considerații introductive cu privire la raporturile care există între cele patru cauze conexate și cu privire la ordinea în care acestea trebuie examinate**

98 Astfel cum arată în mod întemeiat reclamantul în înscrisurile sale și astfel cum a reiterat în ședință, primele trei cauze conexate, T-133/08, T-134/08 și T-177/08, sunt legate între ele printr-un raport strâns de interdependență și sunt, în plus, legate de cauza T-242/09 (procedură de anulare a LEMON SYMPHONY) printr-un raport de dependență care justifică examinarea cu prioritate a acestei din urmă cauze în desfășurarea prezentei hotărâri. Rezultatul acestei examinări ar fi astfel determinant pentru rezultatul celorlalte trei cauze, în cazul anulării Deciziei A 010/2007. Îi urmează, în ordine descrescătoare de prioritate și de dependență, cauza T-134/08 (procedura de decădere privind LEMON SYMPHONY), apoi cauza T-133/08 (adaptarea descrierii LEMON SYMPHONY) și, în sfârșit, cauza T-177/08 (cerere de acordare a protecției comunitare pentru soiurile de plante în favoarea SUMOST 01). Aceste ultime trei cauze vor fi examinate totuși împreună în continuarea prezentei hotărâri, din moment ce deciziile atacate în cadrul lor sunt afectate de același viciu de procedură și de aceeași încălcare a dreptului la apărare, astfel cum se va arăta la punctul 216 și următoarele de mai jos.

99 În ședință, reclamantul a arătat că nu mai susținea teza prezentată inițial în cadrul cauzei T-134/08 și că în prezent era în favoarea tezei, susținute în cadrul cauzei T-242/09, potrivit căreia LEMON SYMPHONY rămăsese stabilă, dar nu a fost descrisă în mod adecvat în 1997. Cu toate acestea, reclamantul nu s-a desistat de acțiunea sa în cauza T-134/08, astfel încât examinarea acesteia trebuie continuată.

**Cauza T-242/09**

*Cu privire la admisibilitate*

100 În Decizia A 010/2007, camera de recurs a considerat că reclamantul, în calitatea sa de parte la procedură, destinatar al deciziei privind cererea de anulare, avea calitate procesuală pentru a formula recurs în fața sa.

101 OCSP declară că nu împărtășește acest punct de vedere și arată că reclamantul nu avea calitate de parte în procedura de anulare, din moment ce acesta nu formulase o cerere în acest sens, în temeiul articolului 1 alineatul (2) din regulamentul de punere în aplicare. Astfel, în opinia OCSP, respectiva procedură, inițiată în temeiul articolului 20 din regulament, este în principiu o procedură din oficiu. OCSP consideră însă că eroarea de drept săvârșită astfel de camera de recurs este lipsită de consecințe, din moment ce, în opinia sa, reclamantul avea dreptul să formuleze recurs împotriva deciziei privind cererea de anulare într-o o altă calitate, și anume de persoană direct și individual vizată de aceasta.

102 Având în vedere cele de mai sus, OCSP și intervenientul consideră că se impune respingerea acțiunii ca inadmisibilă. Potrivit acestor părți, o cerere de anulare a protecției de care se bucură un soi nu este admisibilă, din perspectiva articolului 20 alineatul (1) litera (a) și a articolului 7 din regulament, decât dacă sunt prezentate fapte și dovezi care demonstrează că soiul respectiv nu se distingea prin cel puțin o caracteristică relevantă din constituția sa genetică de orice alt soi a cărui existență era notoriu

cunoscută la data depunerii cererii de protecție. Or, în speță, reclamantul nu ar fi invocat decât vicii de procedură, care nu ar fi relevante și, prin urmare, nu ar trebui luate în considerare de OCSP sau de camera sa de recurs în cadrul unei proceduri de anulare în temeiul articolului 20 din regulament.

103 Nu este totuși necesar să se adopte o poziție cu privire la aceste aspecte din moment ce, astfel cum se va arăta mai jos, prezenta acțiune trebuie, în orice caz, să fie respinsă ca neîntemeiată. Potrivit unei jurisprudențe constante, revine, într-adevăr, Tribunalului sarcina de a aprecia dacă o bună administrare a justiției justifică, în împrejurările speței, respingerea pe fond a acțiunii într-o cauză fără să se statueze cu privire la excepția de inadmisibilitate invocată de pârât (Hotărârea Curții din 26 februarie 2002, Consiliul/Boehringer, C-23/00 P, Rec., p. I-1873, punctele 50-52, și Hotărârea 22 noiembrie 2007, Cofradía de pescadores „San Pedro” de Bermeo și alții/Consiliul, C-6/06 P, nepublicată în Repertoriu, punctul 21).

*Cu privire la fond*

104 În susținerea acțiunii formulate, reclamantul invocă patru motive, întemeiate pe dispozițiile coroborate ale articolelor 76 și 81 din regulament, pe o încălcare a dispozițiilor coroborate ale articolelor 20 și 7 din regulament, pe o încălcare a articolului 75 din regulament și pe o încălcare a articolului 63 alineatele (1) și (2) din regulamentul de punere în aplicare.

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea dispozițiilor coroborate ale articolelor 76 și 81 din regulament

– Argumentele părților

105 Reclamantul invocă o încălcare a „principiului instrumentării din oficiu” și invocă lipsa de coerență a deciziei atacate. În această privință, afirmă că nu contestă rezultatul unei aprecieri a dovezilor de către camera de recurs. Dimpotrivă, aceasta ar fi pronunțat o decizie eronată în drept pentru motivul că nici nu ar fi strâns, nici nu ar fi apreciat dovezile, ci s-a întemeiat în mod unilateral și fără verificare pe argumentația nesusținută în alt mod a celorlalte părți la procedură, calificată drept „convingătoare”, fără să se fi ținut seama de obiecțiile relevante și motivate și nici de ofertele de dovezi prezentate de reclamant.

106 Potrivit reclamantului, camera de recurs nu putea, fără să comită o eroare de drept, să ajungă la convingerea că, în 1997, LEMON SYMPHONY a făcut obiectul unei examinări tehnice regulate și că în mod întemeiat constatase OCSP caracteristica distinctă a acestui soi în sensul articolului 7 din regulament.

107 Mai exact, reclamantul arată în primul rând că omițând să admită măcar o dovadă oferită de acesta, deși era necesar ca numeroase fapte privind examinarea tehnică a LEMON SYMPHONY să fie dovedite și că el însuși solicitase să se ia măsurile de instrumentare corespunzătoare, camera de recurs a încălcat articolele 76 și 81 din regulament.

108 În această privință, reclamantul începe prin a arăta că este cert că, contrar cerințelor Bundessortenamt, materialul vegetal furnizat de intervenient în 1997 în vederea examinării tehnice era constituit din produse destinate vânzării, în stadiu de boboci, care fuseseră tratate cu regulatori de creștere și tăiate. Discuția ar privi numai efectele acestui tratament asupra aparenței exterioare prezentate în descrierea soiului.

109 Acesta reproșează în continuare camerei de recurs, în primul rând, că nu a analizat care sunt plantele pornind de la care s-a realizat examinarea tehnică. Soluționarea acestei probleme ar avea o importanță deosebită. Reclamantul a susținut astfel, că, dacă au fost prelevați butași în ianuarie 1997, plantele

rezultate din aceștia nu se puteau afla, la momentul stabilirii caracteristicilor, în august 1997, într-un stadiu de cultură comparabil cu cel al plantelor de comparație care fac obiectul testelor în cultură, care trebuiau să fi fost puse la dispoziția Bundessortenamt la începutul lunii decembrie 1996, și acesta s-a oferit să dovedească afirmațiile sale printr-o expertiză.

110 În această privință, afirmația camerei de recurs potrivit căreia „este o practică curentă să se multiplice prin butășire toate soiurile utilizate în cadrul unei examinări prin prelevarea de butași în același timp, pentru a se asigura că toate materialele au aceeași vârstă fiziologică” ar fi incoerentă și nesusținută prin dovezi. Camera de recurs nu ar dovedi în niciun caz că „practica curentă” în cauză a fost urmată întocmai în speță în privința tuturor soiurilor comparate. Aceasta s-ar mulțumi să menționeze în această privință o „îndrumare” dată de OCSP Bundessortenamt de a continua examinarea prelevând butași. În plus, celelalte afirmații ale sale privind efectele regulatorilor de creștere ar fi fost superflue dacă ar fi dorit să apere concepția potrivit căreia utilizarea de butași a exclus orice influență eventuală. În orice caz, proba „supoziției” pe care s-a întemeiat camera de recurs nu ar fi stabilită, din moment ce aceasta nu a dispus nicio măsură de instrumentare privind susținerea acestei teze. Aceasta nu ar fi susținută nici de expunerea doamnei Menne, deoarece aceasta, în ședința în fața camerei de recurs, a arătat că nu mai era în măsură să își amintească dacă examinarea tehnică a fost realizată pe plante tratate sau pe butași realizați pornind de la acestea.

111 În măsura în care decizia atacată trebuie interpretată în sensul că, și în opinia camerei de recurs, examinarea tehnică din 1997 a fost realizată pe plante tratate chimic și mecanic, reclamantul reproșează în continuare camerei de recurs, în al doilea rând, că a efectuat constatări incoerente și nesusținute prin dovezi privind pretinsa lipsă de efecte a tratamentului plantelor. În această privință, reclamantul amintește că a susținut întotdeauna că o examinare tehnică realizată pe material vegetal tratat chimic și mecanic, care, în plus, se află, în calitate de „produs destinat vânzării, în stadiu de boboci”, într-o etapă de cultură diferită de cea a altor „plante tinere” utilizate în vederea comparării, nu permite să se constate caracteristica distinctă a unui soi conform articolului 7 din regulament. Pentru a-și dovedi afirmațiile, în special cu privire la efectul durabil al regulatorilor de creștere, acesta ar fi oferit, în repetate rânduri și din nou în ședința în fața camerei de recurs, o probă prin expertiză și ar fi solicitat dispunerea unor măsuri de instrumentare în acest sens.

112 Constatările efectuate în această privință de camera de recurs, la alineatul (4) al deciziei atacate (p. 7), nu s-ar întemeia pe argumentația prezentată de părți în cursul procedurii în fața acesteia, ci pe supoziții pe care le-ar fi prezentat ea însăși în procedură. Acestea nu ar decurge nici din dosar și nu ar fi susținute de elemente de probă, dat fiind că, în pofida cererilor reclamantului, camera respectivă nu a dispus nicio măsură de instrumentare, ci a preferat să privilegieze argumentația doamnei Menne. Afirmațiile camerei de recurs privind inaplicabilitatea principiilor directoare de examinare TG/176/3 ar fi, pe de altă parte, lipsite de pertinență și, în definitiv, eronate, astfel cum atestă scrisoarea Bundessortenamt din 6 noiembrie 1996. În sfârșit, camera de recurs nu ar fi ținut seama de faptul incontestabil că plantele trimise de intervenient erau „produse destinate vânzării, în stadiu de boboci”, altfel spus, plante pe deplin dezvoltate și pe punctul de a înflori, pe care nu ar fi fost posibil să le compare cu plante tinere.

113 Reclamantul subliniază în al doilea rând că camera de recurs a omis să țină seama de numeroasele elemente materiale invocate de acesta sau le-a apreciat în mod vădit eronat.

114 În acest context, reclamantul amintește că a contestat în mod constant pretinsa identitate invocată de OCSP dintre plantele examinate în 1997 și în 2005 ca material vegetal din soiului LEMON SYMPHONY. În opinia sa, faptul că, începând din 2002, respectivul soi nu a mai fost descris în același mod ca în 1997 permite să se concluzioneze că examinarea tehnică a acestui soi realizată în anul respectiv este lipsită de fiabilitate ca urmare a tratamentului aplicat asupra materialului din 1997. Camera de recurs ar fi omis să examineze acest argument al reclamantului, ajungând, la alineatul (5) al

deciziei atacate (p. 8), la concluzia că plantele de LEMON SYMPHONY din anii 1997 și 2005 aveau o aparență identică și că numai în temeiul aplicării unui principiu director modificat soiul ar fi trebuit să fie descris diferit începând din 2000. Potrivit reclamantului, această concluzie este lipsită de relevanță.

115 Astfel, în primul rând, niciuna dintre părți nu ar fi contestat argumentul reclamantului potrivit căruia plantelor examinate în 2001 ca material vegetal din soiul LEMON SYMPHONY li s-a atribuit, în ceea ce privește caracteristica „Ținuta tijelor”, nivelul de manifestare „ridicată spre semiridicată (2)”. Or, în cursul acestui an de examinare, principiile directoare de examinare TG/176/3 ar fi fost deja aplicate. În consecință, nu ar fi posibil să se explice logic faptul că, în ceea ce privește aceeași caracteristică, aplicarea principiului director menționat nu a justificat atribuirea nivelului de manifestare „semiridicată pe orizontală (5)” decât în 2005. Dimpotrivă, o modificare semnificativă a descrierii ar fi fost deja constatată în 2001.

116 În al doilea rând, nici împrejurarea că principiile directoare de examinare TG/176/3 sunt cele care au menționat pentru prima oară exemple de soiuri pentru caracteristica „Ținuta tijelor”, în timp ce „tabelul de caracteristici VI” nu le menționa, nu ar fi de natură să susțină decizia atacată. Astfel, nici argumentul reclamantului potrivit căruia toate soiurile citate cu titlu de exemple (cu excepția soiului NAIROBI) fuseseră deja cultivate în cadrul examinării tehnice din 1997 nu ar fi fost contestat. Întrucât a fost corect efectuată o comparație cu aceste soiuri concluzia camerei de recurs ar fi lipsită de pertinență. Pe de altă parte, argumentul reclamantului potrivit căruia soiul ZULU, care, în 1997, fusese comparat cu LEMON SYMPHONY, este un soi „ridicat” nu ar fi făcut obiectul niciunei contestații. În sfârșit, noua versiune a protocolului tehnic al OCSP TP/176/1 din 2007 ar dovedi lipsa de relevanță a afirmațiilor camerei de recurs. Astfel, potrivit reclamantului, dacă exemplele introduse în 2001 nu reflectau în mod corect gama *Osteospermum*, nu ar fi putut fi preluate ca atare în versiunea din 2007.

117 În al treilea rând, camera de recurs nu ar fi ținut seama de mesajul electronic al Bundessortenamt din 22 martie 2006, în care acest oficiu a declarat că nu era în măsură să stabilească, în 2006, o descriere pe baza tabelului caracteristicilor VI utilizat în 1997. Potrivit reclamantului, această declarație este în contradicție cu constatarea camerei de recurs potrivit căreia plantele prezentau, în 2005, un fenotip identic cu cel al plantelor examinate în 1997. Reclamantul estimează astfel că, dacă plantele ar fi fost identice în 2005, acestea ar fi trebuit, în aplicarea tabelului caracteristicilor VI, să fie descrise exact în același mod ca în descrierea din 1997.

118 În al patrulea rând, expunerea din decizia atacată privind examinarea LEMON SYMPHONY în Japonia ar fi eronată. Contrar afirmațiilor camerei de recurs, ar fi fost vorba în mod incontestabil despre același soi, astfel încât ar fi trebuit, potrivit reclamantului, să se aprofundeze aspectul de a ști de ce plantele fuseseră apreciate în mod diferit în Japonia.

119 În al cincilea rând, camera de recurs nu ar fi ținut seama în niciun fel de expertiza realizată de dr. Ludolph pentru intervenient, din care ar reieși că LEMON SYMPHONY nu a fost niciodată un soi ridicat. În opinia reclamantului, o apreciere corectă a acestui aspect ar fi trebuit să determine camera de recurs să concluzioneze că, chiar și din punctul de vedere al intervenientului, examinarea tehnică a respectivului soi în 1997 era eronată.

120 În sfârșit, în al șaselea rând, decizia atacată nu ar ține seama în niciun mod de împrejurarea că, în afara LEMON SYMPHONY, niciun alt soi al *Osteospermum* nu a făcut obiectul unei adaptări.

121 OCSP și intervenientul susțin că prezentul motiv este neîntemeiat, având în vedere în special marja de apreciere de care dispune OCSP în cadrul examinării tehnice a unui soi și în cadrul utilizării de materiale de cultură.

– Aprecierea Tribunalului

122 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că, potrivit articolului 20 alineatul (1) litera (a) din regulament, OCSP declară nulă și neavenită protecția comunitară a soiurilor de plante „dacă se stabilește” că condițiile prevăzute la articolul 7 sau la articolul 10 nu au fost îndeplinite în momentul acordării protecției comunitare a soiurilor de plante.

123 Potrivit articolului 76 din regulament, intitulat „Instrumentarea din oficiu a cauzei de către [OCSP]”, a cărui încălcare se invocă în speță, în cursul procedurii inițiate în fața acestuia, OCSP procedează la instrumentarea din oficiu a cauzei, „în măsura în care faptele fac obiectul examinării prevăzute la articolele 54 și 55” din regulamentul menționat.

124 Potrivit articolului 54 din regulament, OCSP examinează cererea de protecție comunitară a soiurilor de plante din punctul de vedere al conținutului. În acest context, oficiul examinează în special dacă soiul poate face obiectul unei asemenea protecții în conformitate cu articolul 5 și dacă este vorba despre un soi nou în temeiul articolul 10 din regulamentul menționat.

125 Potrivit articolului 55 din regulament, dacă, în urma unei prime examinări, OCSP constată că nu există niciun impediment pentru acordarea protecției comunitare a soiurilor de plante, acesta ia măsurile necesare pentru efectuarea examinării tehnice destinate controlului respectării condițiilor prevăzute la articolele 7-9 (criteriile DUS) în cel puțin unul dintre statele membre, prin intermediul organismului/organismelor competent(e) (oficii de examinare).

126 Trebuie, prin urmare, constatat de la bun început că prevederea articolului 76 din regulament, privind instrumentarea din oficiu a cauzei, este literalmente inaplicabilă procedurii în fața camerei de recurs sesizate cu o acțiune împotriva unei decizii a OCSP care a refuzat să pronunțe, la cererea unei părți, nulitatea unui titlu de protecție comunitară a soiurilor de plante, deoarece această procedură nu intră sub incidența articolelor 54 și 55 din regulament.

127 Astfel, în cadrul unei asemenea proceduri, camera de recurs nu are obligația de a efectua examinarea din punctul de vedere al conținutului prevăzută la articolul 54 sau examinarea tehnică prevăzută la articolul 55 din regulament și nici măcar de a se pronunța cu privire la legalitatea unei asemenea examinări realizate de OCSP în cadrul unei cereri de obținere a unui titlu comunitar de protecție a soiurilor de plante.

128 Acesteia îi revine doar obligația de a se pronunța, la cererea unei părți interesate, cu privire la legalitatea unei decizii a OCSP adoptate în temeiul articolului 20 alineatul (1) litera (a) din regulament, prin care se refuză declararea protecției comunitare a soiurilor de plante ca nulă și neavenită pentru motivul că nu s-a „stabilit” de către această parte că nu erau îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 7 sau la articolul 10 din regulamentul menționat la momentul acordării protecției.

129 Din moment ce o procedură de anulare a fost deschisă nu din oficiu, ci la cererea unei părți interesate, articolele 76 și 81 din regulament coroborate cu articolul 20 impun astfel ca sarcina probei privind îndeplinirea condițiilor de pronunțare a nulității să revină respectivei părți.

130 Cu siguranță, această repartizare a sarcinii și a administrării probei diferă în mod semnificativ de cea prevăzută, în domeniul mărcii comunitare, de articolul 76 din Regulamentul (CE) nr. 207/2009 al Consiliului din 26 februarie 2009 privind marca comunitară (JO L 78, p. 1), potrivit căruia, „[î]n cursul procedurii, Oficiul procedează la examinarea din oficiu a faptelor; cu toate acestea, în cazul unei proceduri privind motivele relative de respingere a înregistrării, examinarea este limitată la motivele invocate și la cererile introduse de părți”. Această diferență de regim probatoriu se poate explica totuși prin împrejurarea că, spre deosebire de regulamentul privind marca comunitară, regulamentul nu deosebește între motivele absolute și motivele relative de refuz al înregistrării.

131 În plus, regimul instituit prin regulament este conform celui instituit, în domeniul desenelor și modelelor industriale comunitare, la articolul 63 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 6/2002 al Consiliului din 12 decembrie 2001 privind desenele sau modelele industriale comunitare (JO L 3, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 33, p. 70), potrivit căruia:

„În cursul procedurii, Oficiul procedează la examinarea din oficiu a faptelor. Cu toate acestea, în cazul unei acțiuni în nulitate, examinarea este limitată la motivele invocate și la cererile introduse de părți."

132 Mai mult, acest regim este conform principiilor generale de drept și normelor de procedură aplicabile în materia sarcinii și administrării probei, în special adagiul *actori incumbit onus probandi*. Trebuie subliniat în acest context că, potrivit articolului 81 alineatul (1) din regulament, a cărui încălcare este deopotrivă invocată în speță, OCSP, în absența dispozițiilor de procedură din regulamentul menționat sau din regulamentul de punere în aplicare, aplică „principiile codului de procedură general admise în statele membre".

133 În aceste condiții, primul motiv trebuie respins ca fiind întemeiat pe premisa eronată că sarcina probei revenea în speță OCSP în temeiul articolelor 76 și 81 din regulament.

134 În orice caz, nu rezultă din dispozițiile regulamentului a cărui încălcare este invocată că procedura în fața OCSP are un caracter pur inchizitorial. Mai exact, „principiul instrumentării din oficiu", enunțat, în legătură cu examinarea tehnică, în prima teză a articolului 76 din acesta, trebuie conciliat cu norma, enunțată în a doua teză a aceluiași articol, potrivit căreia OCSP elimină faptele care nu au fost invocate sau dovezile care nu au fost furnizate în termenul stabilit de acesta. Revine astfel părților la procedura în fața OCSP obligația de a invoca în timp util faptele a căror constatare de către oficiu intenționează să o obțină, prezentând dovezile a căror admitere intenționează să o obțină în susținerea acestor fapte.

135 În măsura în care aceste dispoziții sunt aplicabile procedurii de recurs împotriva unei decizii a OCSP adoptate în temeiul articolului 20 din regulament și prin care se refuză pronunțarea nulității titlului comunitar de protecție a soiurilor de plante acordat unui soi de plante, revine, prin urmare, părții care se prevalează de respectiva nulitate sarcina să invoce fapte și să prezinte dovezi care, în opinia sa, permit să se stabilească faptul că sunt îndeplinite condițiile de aplicare ale articolului 20 din regulament (a se vedea prin analogie Hotărârea Curții din 17 iunie 2010, Lafarge/Comisia, C-413/08 P, Rep., p. I-5361, punctul 29 și jurisprudența citată). În ipoteza în care OCSP nu împărtășește analiza sa, îi revine acestei părți cel puțin obligația de a prezenta indicații concrete și susținute în sprijinul afirmațiilor sale. Eventual, elementele de fapt și dovezile invocate astfel pot fi de natură să oblige cealaltă parte să furnizeze o explicație sau o justificare în lipsa căreia camera de recurs poate concluziona că au fost respectate normele în materie de sarcină a probei (a se vedea prin analogie Hotărârea Lafarge/Comisia, citată anterior, punctul 30 și jurisprudența citată). În plus, camera de recurs are obligația să examineze, cu grijă și cu imparțialitate, toate elementele relevante ale cauzei, asigurând respectarea principiilor generale de drept și a normelor de procedură aplicabile în materie de sarcină și de administrare a probei.

136 În speță, reclamantul reproșează în esență camerei de recurs că s-a întemeiat exclusiv pe versiunea faptelor invocată de OCSP și de intervenient, fără să strângă și fără să aprecieze dovezile oferite de acesta, și, în special, fără să admită cererea sa de adoptare a unei măsuri de instrumentare constând în speță într-o expertiză care urmărea să stabilească printre altele efectul regulatorilor de creștere, cerere pe care a formulat-o în două rânduri în cursul procedurii scrise (a se vedea punctele 72 și 74 de mai sus) și pe care a reiterat-o în ședința în fața camerei de recurs.

137 În această privință, Tribunalul consideră însă oportun să aplice prin analogie, în privința camerei de recurs a OCSP, care este un organ cvasijurisdicțional, jurisprudența Curții potrivit căreia o cerere de măsuri de instrumentare formulată de o parte nu poate fi reținută dacă aceasta nu oferă un început de probă suficient pentru a fi necesar să se dispună asemenea măsuri (Hotărârea Curții din 28 aprilie 1966, ILFO/Înalta Autoritate, 51/65, Rec., p. 125).

138 Or, nici în cursul procedurii administrative în fața OCSP și nici în cursul procedurii de recurs în fața camerei de recurs, reclamantul nu a prezentat, în niciun moment, nici cel mai mic element de probă, nici chiar cel mai mic indiciu (cum ar fi un studiu științific ad-hoc, un extras dintr-o publicație specializată, un raport de expertiză realizat la cererea sa sau măcar o simplă atestare a unui expert în botanică sau horticultură) care poate constitui un început de probă a afirmației sale, repetată în numeroase rânduri, însă niciodată susținută, și contrazisă de toți ceilalți intervenienți în procedură, inclusiv de Bundessortenamt și de comitetul competent al OCSP, potrivit căreia un tratament mecanic și chimic sau o butășire, precum cele realizate în speță, erau de natură să fi falsificat examinarea tehnică a LEMON SYMPHONY în 1997.

139 Pe de altă parte, deși camera de recurs s-a raliat în final argumentației celorlalte părți la procedură, aceasta nu s-a raliat „în mod unilateral și fără verificare”, astfel cum susține reclamantul, ci sprijinindu-se pe propriile cunoștințe și pe propria experiență în materie de botanică, după ce a examinat cu precădere aspectul dacă era încă posibil ca LEMON SYMPHONY să fie descrisă, în 2005, utilizând principiile directoare de examinare TG/176/3, în vigoare în 1997, și prezentând motivele pentru care înțelegea să rețină mai degrabă teza OCSP decât pe cea a reclamantului, astfel cum reiese în special din cuprinsul alineatului (4) al deciziei atacate. Reclamantul nu invocă în această privință nicio încălcare a obligației de motivare.

140 În aceste împrejurări, încălcarea invocată a normelor privind sarcina și administrarea probei nu este stabilită corespunzător cerințelor legale.

141 Trebuie mai degrabă să se constate că, sub acoperirea unei asemenea afirmații și contrar a ceea ce susține, reclamantul urmărește în realitate să obțină din partea Tribunalului o nouă apreciere a faptelor și a elementelor de probă relevante.

142 În această privință, trebuie să se diferențieze după cum constatările și aprecierile de fapt efectuate de camera de recurs sunt sau nu sunt rezultatul unor aprecieri complexe care țin de domeniul botanicii sau al geneticii, necesitând experiență sau cunoștințe științifice sau tehnice specifice.

143 Astfel, în cazul unui răspuns afirmativ, reiese din jurisprudență că controlul pe care trebuie să îl exercite Tribunalul asupra unor asemenea constatări și aprecieri de fapt este cel al erorii vădite [Hotărârea Tribunalului din 19 noiembrie 2008, Schräder/OCSP (SUMCOL 01), T-187/06, Rep., p. II-3151, punctele 59-63, confirmată în esență, în recurs, prin Hotărârea Curții din 15 aprilie 2010, Schräder/OCSP, C-38/09 P, Rep., p. I-3209, punctul 77]. Această situație se regăsește, de exemplu, în cazul aprecierii caracterului distinct al unui soi, din perspectiva criteriilor enunțate la articolul 7 alineatul (1) din regulament.

144 În cazul unui răspuns negativ, în schimb, în ceea ce privește aprecierile de fapt care nu prezintă complexitate științifică sau tehnică specifică, reiese din respectiva jurisprudență că Tribunalul efectuează un control al legalității integral sau complet (Hotărârea SUMCOL 01, citată anterior, punctul 65, și Hotărârea Schräder/OCSP, citată anterior, punctul 77).

145 În speță, reclamantul critică mai întâi camera de recurs pentru că nu a examinat care sunt plantele pornind de la care s-a realizat în final examinarea tehnică, începând din iulie 1997. Examinarea acestui aspect pur faptic nu impune o experiență sau cunoștințe tehnice specifice și nu prezintă nicio complexitate care să poată justifica o limitare a întinderii controlului jurisdicțional.

146 Ca răspuns la această obiecție a reclamantului, este suficient totuși să se observe că, atunci când camera de recurs a arătat, la alineatul (4) al deciziei atacate, că „este o practică curentă să se multiplice prin butășire toate soiurile utilizate în cadrul unei examinări prin prelevarea de butași în același timp, pentru a se asigura că toate materialele au aceeași vârstă fiziologică”, aceasta a constatat, implicit, dar cu certitudine că acesta a fost cazul în speță.

147 Or, nu numai că această constatare este compatibilă cu datele obiective ale cauzei, astfel cum reies din dosar, dar exactitatea acesteia este în plus susținută atât de modul de redactare al notei manuscrise din 30 ianuarie 1997, citată la punctul 11 de mai sus, „Bundessortenamt a realizat butași, în așteptare, TK 30/01/97”, TK fiind inițialele funcționarului Bundessortenamt responsabil la momentul respectiv cu examinarea tehnică, cât și de împrejurarea că examinarea tehnică nu a avut loc decât după câteva luni, în iulie sau în august 1997. Aceasta nu este, pe de altă parte, contrazisă de afirmațiile doamnei Menne din ședința în fața camerei de recurs, deoarece aceasta a declarat pur și simplu că nu își mai amintea dacă examinarea tehnică a fost realizată pe plantele trimise de intervenient sau pe butașii prelevați de la aceștia.

148 Respectiva constatare se confruntă de asemenea cu obiecția reclamantului potrivit căreia, dacă s-ar fi prelevat butași din plantele furnizate de intervenient în ianuarie 1997, plantele rezultate din aceștia nu ar fi putut, la momentul stabilirii caracteristicilor, în august 1997, să se afle într-un stadiu de cultură comparabil cu cel al plantelor de comparație care fac obiectul testelor în cultură, puse la dispoziția Bundessortenamt în decembrie 1996. Bazându-se pe propria experiență, camera de recurs a observat astfel că practica butășirii, calificată de aceasta drept „curentă”, se aplică tuturor soiurilor utilizate în cadrul examinării tehnice, pentru a se asigura că toate materialele au aceeași vârstă fiziologică.

149 Este vorba aici despre constatarea unui fapt considerat notoriu de camera de recurs. Or, potrivit jurisprudenței Curții în contenciosul mărcii comunitare, organele OAPI nu sunt obligate să stabilească, în cadrul deciziilor lor, exactitatea faptelor notorii. Rezultă de asemenea din jurisprudența Curții că constatarea de către Tribunal că faptele pe care camera de recurs a OAPI și-a întemeiat decizia au sau nu au caracter notoriu constituie o apreciere faptică, apreciere care, cu excepția cazului în care există o denaturare, nu este supusă controlului exercitat de Curte în cadrul unui recurs (a se vedea Hotărârea Curții din 19 aprilie 2007, OAPI/Celltech, C-273/05 P, Rep., p. I-2883, punctele 39 și 45 și jurisprudența citată, și Ordonanța Curții din 3 iunie 2009, Zipcar/OAPI, C-394/08 P, nepublicată în Repertoriu, punctul 42 și jurisprudența citată). Tribunalul consideră oportun să transpună această jurisprudență a Curții astfel: prima în privința organelor OCSP și a doua, controlului jurisdicțional efectuat de Tribunal asupra deciziilor acestora.

150 În speță, reclamantul s-a limitat la a pune la îndoială constatarea efectuată astfel de camera de recurs, cu privire la practica curentă a butășirii, precum și aplicarea acesteia în speță, fără să prezinte nici cel mai mic indiciu sau element probatoriu în acest sens. În aceste condiții, trebuie să se confirme, în lipsa dovezii contrare, constatarea menționată privind existența unui fapt notoriu.

151 În aceste condiții, se impune respingerea primei obiecții a reclamantului ca neîntemeiată, confirmând, dimpotrivă, constatarea camerei de recurs potrivit căreia examinarea tehnică din 1997 a fost realizată pe butași prelevați din plantele trimise de intervenient.

152 În aceste condiții, nu este necesară examinarea celei de a doua obiecții a reclamantului, prin care acesta reproșează camerei de recurs că a efectuat constatări incoerente și nesusținute prin dovezi privind pretinsa lipsă de efecte, în speță, a tratării plantelor cu regulatori de creștere. Astfel, această obiecție nu a fost formulată decât „în măsura în care decizia atacată trebuie interpretată în sensul că și camera de recurs credea că examinarea tehnică din 1997 a fost realizată pe plante tratate chimic și mecanic”, mai degrabă decât pe butași prelevați din aceste plante. Or, reiese din cele ce precedă că un asemenea postulat faptic a fost exclus de camera de recurs.

153 În orice caz, constatările efectuate în această privință de camera de recurs, cu titlu suplimentar, la alineatul (4) al deciziei atacate se bazează pe aprecieri complexe cu caracter științific sau tehnic, în privința cărora controlul jurisdicțional trebuie să se limiteze la cel al erorii vădite.

154 Or, având în vedere marja largă de apreciere de care dispune OCSP în ceea ce privește aprecieri botanice complexe, argumentele prezentate de reclamant nu reușesc să arate existența unei erori vădite care afectează constatările și aprecierile respective.

155 Mai exact, în ceea ce privește aspectul privind tratarea chimică, trebuie arătat, prin urmare, că, atunci când camera de recurs, care, potrivit articolului 11 alineatul (2) din regulamentul de punere în aplicare, este compusă din tehnicieni și din juriști, a expus, la alineatul (4) al deciziei atacate, că tipul de regulator de creștere utilizat cu ocazia multiplicării nu are în mod obișnuit efecte durabile, deoarece, pentru controlul ulterior al creșterii plantei, este necesară o pulverizare suplimentară cu regulatori de creștere, aceasta și-a întemeiat respectiva apreciere nu numai pe informațiile comunicate de intervenient, calificate de aceasta drept „convingătoare”, potrivit cărora regulatori de creștere se utilizează numai în faza de pornire, iar efectele acestora se disipează după patru-șase săptămâni, ci și pe experiența practică și pe expertiza tehnică dobândite de membri săi.

156 În măsura în care reclamantul intenționează să repună în discuție această apreciere faptică, îi revine obligația să prezinte indicații concrete și susținute care să stabilească inexactitatea sa vădită în împrejurările specifice ale speței.

157 Or, Tribunalul amintește că, în niciuna dintre etapele celor patru proceduri pe care le-a inițiat în fața OCSP și a camerei de recurs a acestuia, nici în cursul procedurii în fața Tribunalului, nici, se pare, în cursul procedurii în fața Landgericht Düsseldorf, a Oberlandesgericht Düsseldorf și a Bundesgerichtshof, reclamantul nu a prezentat nici cel mai mic indiciu sau element de probă concret de natură să susțină afirmațiile sale, în special în ceea ce privește efectul persistent al regulatorilor de creștere.

158 Referitor la celelalte argumente ale reclamantului, prin care acesta a reproșat camerei de recurs că nu a răspuns la criticile sale privind lipsa de fiabilitate a examinării tehnice a LEMON SYMPHONY realizate în 1997, exprimate din perspectiva evoluției pe care a cunoscut-o descrierea tehnică a acestui soi din 2001, acestea trebuie respinse ca inoperante, din moment ce, pe de o parte, s-a admis deja că această examinare tehnică fusese, în orice caz, realizată pe un material vegetal adecvat, și anume butașii prelevați pornind de la plantele transmise către Bundessortenamt de intervenient, și că, pe de altă parte, reclamantul nu a identificat niciun alt soi de plante de care LEMON SYMPHONY, chiar descrisă ca având o ținută a tijelor „semiridicată pe orizontală”, nu s-ar fi distins net în 1997. Această apreciere se alătură argumentației dezvoltate cu titlu principal de OCSP și de intervenient, ca răspuns la prezentul motiv.

159 Astfel în aceste împrejurări, presupunând chiar că, după cum susține reclamantul, examinarea tehnică din 1997 ar fi ajuns la o concluzie eronată privind nivelul de manifestare atribuit pentru caracteristica „Ținuta tijelor” și că încă din 1997 ar fi trebuit să se atribuie în favoarea LEMON SYMPHONY, pentru această caracteristică, un nivel de manifestare diferit de cel atribuit în raportul de examinare al Bundessortenamt din anul respectiv, acest lucru nu ar fi avut nicio incidență în ceea ce privește aprecierea caracterului distinct al acestui soi, în sensul articolului 7 din regulament, din moment ce nu s-a stabilit exclusiv, mai exact, deloc, prin referire la caracteristica menționată.

160 În această privință, Tribunalul arată, pe de o parte, că descrierea adaptată a LEMON SYMPHONY din 2006 nu diferă de descrierea originală din 1997 decât în ceea ce privește caracteristica unică „Ținuta tijelor”, pentru care nivelul de manifestare atribuit a fost modificat de la „ridicată” (a se vedea punctul 12 de mai sus) la „semiridicată pe orizontală” (a se vedea punctul 25 de mai sus).

161 Tribunalul arată, pe de altă parte, că reclamantul nu a dovedit încă faptul că această modificare a avut drept consecință neîndeplinirea criteriilor DUS în 1997. Prin urmare, chiar dacă LEMON SYMPHONY ar fi fost descrisă de la început ca având, în ceea ce privește caracteristica „Ținuta tijelor”, un nivel de manifestare „semiridicată pe orizontală”, aceasta ar fi obținut un titlu de protecție comunitară a soiurilor de plante.

162 Cu siguranță, reclamantul a susținut, în cursul procedurii în fața camerei de recurs, că, dacă examinarea SUMOST 01 ar fi fost realizată utilizând, în vederea examinării comparative, descrierea inițială a LEMON SYMPHONY, aceste două soiuri ar fi fost considerate net distincte (a se vedea decizia atacată A 007/2007, p. 2). Cu toate acestea, respectiva teză a fost în mod expres respinsă de camera de recurs, care a arătat în decizia atacată că „[p]rocedura de examinare nu ar fi avut un curs diferit dacă oficiul nu ar fi adaptat și nu ar înregistrat imediat descrierea soiului [...]” [„The test procedure would not have taken a different course if the Office had not immediately adapted and registered the variety description…”]. În plus, reclamantul nu a repus în discuție în mod specific această apreciere în cadrul prezentei acțiuni.

163 În orice caz, argumentele de ordin tehnic ale reclamantului nu pot fi admise, având în vedere considerațiile de același ordin exprimate în decizia atacată, care sunt supuse unui control marginal, precum și având în vedere argumentele în răspuns ale OCSP și ale intervenientului.

164 Mai exact, împrejurarea că materialul vegetal transmis de intervenient către Bundessortenamt nu îndeplinea cerințele impuse de acest oficiu în scrisoarea sa din 6 noiembrie 1996 nu este determinantă. Oficiul menționat a arătat astfel că examinarea tehnică risca să fie afectată, dar nu că a devenit nerealizabilă. După cum arată în mod întemeiat intervenientul, intră în puterea de apreciere a oficiului național competent să examineze și să decidă, în cursul examinării tehnice, dacă materialul vegetal trimis este efectiv inadecvat sau dacă, precum în speță, tehnica butășirii permite compensarea defectelor de care era afectat inițial.

165 În rest, singurul aspect în litigiu care trebuie să fie supus în principiu controlului de fond al Tribunalului este, astfel cum arată în mod întemeiat reclamantul, cel de a ști dacă nivelurile de manifestare de natură să fie atribuite pentru caracteristica „Ținuta tijelor” trebuie stabilite potrivit unor criterii relative sau absolute. Astfel, acest aspect impune cunoștințe lingvistice mai degrabă decât botanice.

166 În cadrul exercitării acestui control, trebuie constatat însă că, contrar celor susținute de reclamant, caracteristica „Ținuta tijelor”, ale cărei niveluri de manifestare merg, potrivit principiilor directoare de examinare, de la „ridicată” la „căzută”, trecând prin „semiridicată” și „orizontală”, precum și prin nuanțele intermediare, nu este, cu excepția cazurilor extreme, o caracteristică „absolută” care ar putea fi stabilită în mod riguros obiectiv prin simpla măsurare a unghiului de înclinație a tijelor, ci o caracteristică ce poate face eventual, datorită manifestării sale concrete, obiectul unei aprecieri comparative relative între soiuri dintr-o aceeași specie, astfel cum reiese în mod clar din documentul Bundessortenamt din 18 mai 2005 atașat în anexa A 27 la cererea în cauza T-177/08.

167 Or, potrivit Bundessortenamt, atribuirea în favoarea LEMON SYMPHONY în 1997, pentru descrierea caracteristicii „Ținuta tijelor”, a nivelului de manifestare „ridicată” rezultă din comparația acestui soi cu soiurile de referință care se aflau în cultură de test și din constatarea că LEMON SYMPHONY era „cel mai ridicat” dintre soiurile care au făcut obiectul testelor din anul respectiv. În consecință, multiplicarea numărului de soiuri ale speciei *Osteospermum ecklonis* și modificarea principiilor directoare de examinare au condus Bundessortenamt să propună o adaptare a acestei descrieri prin indicarea nivelului de manifestare „semiridicată pe orizontală”. Cu toate acestea, LEMON SYMPHONY a rămas neschimbat în perioada 1997-2005. Nu este vorba despre o modificare materială a descrierii care atinge identitatea soiului, ci despre o simplă modificare a termenilor aleși inițial, care nu modifică identitatea soiului, ci permite doar să fie mai bine descris, în special delimitându-l în raport cu alte soiuri ale speciei.

168 Tribunalul consideră că aceste explicații sunt suficient de circumstanțiate și de convingătoare pentru a rezista în mod solid tentativei de respingere dezvoltate în argumentația reclamantului.

169 În plus, fotografiile utilizate atât în fața instanțelor civile germane, cât și în cursul procedurii în fața OCSP (a se vedea punctul 28 de mai sus) confirmă, cel puțin în ochii unui observator profan, că ținuta tijelor LEMON SYMPHONY nu s-a modificat semnificativ între 1997 și 2005.

170 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, primul motiv trebuie respins ca fiind în parte neîntemeiat și în parte inoperant.

Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea dispozițiilor coroborate ale articolelor 20 și 7 din regulament

– Argumentele părților

171 Reclamantul reproșează camerei de recurs că i-a respins recursul pentru simplul argument, enunțat la alineatul (7) al deciziei atacate (p. 9), că nu ar fi „citat numele unui singur soi care, la momentul cererii, nu se distingea de LEMON SYMPHONY, ceea ce constituie totuși tocmai cerința articolului 20 alineatul (1) din regulament”. Procedând astfel, camera de recurs ar fi încălcat domeniul de aplicare al dispozițiilor articolelor 7 și 20 din regulament.

172 Dat fiind că, în vederea aplicării articolului 20 alineatul (1) litera (a) din regulament, se impune, în opinia reclamantului, să fie considerat ca temei soiul protejat în forma definită de descrierea sa oficială, protecția ar trebui declarată nulă și neavenită dacă și în măsura în care OCSP constată că soiul nu a fost descris prin intermediul unor manifestări ale caracteristicilor ce rezultă din genotipul soiului, ci prin intermediul unor manifestări imputabile unui tratament chimic sau mecanic. Ar fi astfel stabilit că soiul descris inițial nu a existat niciodată. Acesta ar fi în mod precis cazul în speță.

173 OCSP și intervenientul contestă această argumentație.

– Aprecierea Tribunalului

174 Prezentul motiv se întemeiază pe premisa potrivit căreia, în 1997, soiul LEMON SYMPHONY „nu a fost descris prin intermediul unor manifestări ale caracteristicilor ce rezultă din genotipul soiului, ci prin intermediul unor manifestări imputabile unui tratament chimic sau mecanic”.

175 Întrucât această premisă a fost deja respinsă ca fiind lipsită de temei în fapt în cadrul examinării primului motiv, prezentul motiv nu poate fi, așadar, decât tot deopotrivă.

Cu privire la al treilea motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 75 din regulament

– Argumentele părților

176 Reclamantul susține că decizia camerei de recurs s-a întemeiat pe motive cu privire la care nu a putut să ia poziție, oral sau în scris, prealabil adoptării sale. Acesta adaugă că respectivele erori procedurale au avut un caracter determinant în aprecierea camerei de recurs.

177 Ar fi aici în cauză motivele referitoare la „practica” pretins „curentă” a utilizării de butași în vederea examinării comparative, la pretinsa lipsă de efecte durabile a tipului de regulator de creștere care a fost utilizat la multiplicarea materialului LEMON SYMPHONY în vederea examinării tehnice, la

constatarea potrivit căreia raportul japonez care figurează în dosar relevă că soiurile de referință utilizate erau din specia *Dimorphoteca* și la constatarea potrivit căreia, în 1997, Bundessortenamt nu a fost în măsură să găsească soiuri de referință cu care soiul menționat ar fi putut fi comparat.

178 OCSP și intervenientul contestă această argumentație.

– Aprecierea Tribunalului

179 Potrivit articolului 75 din regulament, deciziile OCSP sunt motivate și nu pot fi fondate decât pe motivele și pe dovezile cu privire la care părțile la procedură au luat poziție, oral sau în scris.

180 Respectarea dreptului la apărare, principiu general de drept al Uniunii, a cărui punere în aplicare de către OCSP este urmărită prin articolul 75 din regulament, implică, în general, faptul că părților la un proces li s-a acordat posibilitatea de a-și exprima poziția cu privire la faptele și la înscrisurile pe care urmează să se întemeieze o decizie judecătorească, precum și de a discuta elementele de probă și observațiile prezentate instanței și motivele pe care aceasta intenționează să își întemeieze decizia. Pentru îndeplinirea cerințelor legate de dreptul la un proces echitabil, trebuie ca părțile să poată dezbate atât elemente de fapt, cât și elemente de drept care sunt decisive pentru rezultatul procedurii (a se vedea Hotărârea Curții din 17 decembrie 2009, M/EMEA, C-197/09 RX-II, Rep., p. I-12033, punctul 41 și jurisprudența citată.

181 Cu alte cuvinte, acest drept trebuie interpretat în sensul că garantează faptul că părțile nu se confruntă cu o decizie judecătorească complet neașteptată. Aceasta nu înseamnă totuși că instanța trebuie să acorde părților dreptul de a fi ascultate cu privire la fiecare aspect al aprecierii sale juridice înainte de a pronunța hotărârea (Hotărârea Tribunalului din 12 mai 2010, Bui Van/Comisia, T-491/08 P, , punctul 85).

182 În ceea ce privește argumentul privind „practica curentă” a utilizării de butași în vederea examinării comparative, s-a arătat deja, în cadrul examinării primului motiv, că acesta privește constatarea unui fapt notoriu. Organele OCSP nefiind obligate să stabilească, în deciziile lor, exactitatea unor asemenea fapte, dreptul la apărare al reclamantului nu poate să fi fost încălcat numai ca urmare a unei asemenea constatări, chiar dacă aspectul nu s-ar fi dezbătut în scris sau în ședința în fața camerei de recurs.

183 În orice caz, reclamantul nu este credibil atunci când pretinde că nu cunoaște existența unei asemenea practici, atât OCSP, cât și intervenientul admițând această existență. Astfel, atât prin recursul împotriva deciziei privind cererea de anulare introdus în fața camerei de recurs la 19 octombrie 2007, cât și în memoriul complementar din 12 ianuarie 2009, el însuși s-a referit la posibilitatea ca plantele trimise de intervenient să fi fost butășite și ca acești butași să fi fost ulterior utilizați în cadrul examinării tehnice (a se vedea punctele 72 și 74 de mai sus).

184 În rest, prezentul motiv este inoperant, în măsura în care este îndreptat împotriva celorlalte argumente ale deciziei atacate invocate de reclamant. Astfel, aceste alte argumente au caracter reiterativ în aprecierea camerei de recurs, după cum reiese din examinarea primului motiv. În consecință, încălcarea invocată a dreptului la apărare privind enunțarea acestora, deși dovedită, nu ar fi de natură să conducă la anularea deciziei atacate.

185 Al treilea motiv trebuie, prin urmare, respins ca fiind în parte neîntemeiat și în parte inoperant.

Cu privire la al patrulea motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 63 alineatele (1) şi (2) din regulamentul de aplicare

– Argumentele părţilor

186 Reclamantul susţine că, în cursul şedinţei din 23 ianuarie 2009 în faţa camerei de recurs, precum şi în procesul-verbal al acestei şedinţe (ataşat în anexa K la cererea introductivă), drepturile pe care acesta le are în temeiul articolului 63 din regulamentul de aplicare au fost „masiv încălcate". Niciuneia dintre părţile la procedură nu i s-a citit procesul-verbal cu voce tare şi acesta din urmă nu ar fi fost, în consecinţă, aprobat de niciuna dintre acestea. În plus, procesul-verbal ar conţine numeroase inexactităţi. Declaraţiile părţilor la procedură, în special cele ale doamnei Menne, care îi erau favorabile, nu ar fi fost preluate în procesul-verbal, fapt care ar face considerabil mai dificilă revendicarea drepturilor sale. Reclamantul face trimitere, în rest, la termenii memoriului său din 30 martie 2009 prezentat camerei de recurs, reproduşi la punctul 77 de mai sus.

187 OCSP şi intervenientul contestă această argumentaţie.

188 Întrucât intervenientul a susţinut mai exact că procesul-verbal a fost citit, din moment de preşedintele camerei de recurs l-a dictat pe un aparat de înregistrare, în cursul şedinţei, reclamantul răspunde, în temeiul mărturiei personale a avocatului său, că această din urmă afirmaţie referitoare la înregistrarea procesului-verbal al şedinţei şi la lectura sa este falsă. Acesta se oferă să facă dovada prin audierea în calitate de martori a preşedintelui camerei de recurs şi a preşedintelui OCSP.

– Aprecierea Tribunalului

189 Potrivit articolului 63 alineatele (1) şi (2) din regulamentul de aplicare:

„(1) Procedura orală şi ancheta sunt consemnate într-un proces-verbal care conţine esenţa procedurii orale şi a anchetei, declaraţiile relevante ale părţilor la procedură şi depoziţiile respectivelor părţi, ale martorilor şi ale experţilor, precum şi rezultatul eventualelor descinderi la faţa locului.

(2) Procesul-verbal al depoziţiei unui martor, expert sau a unei părţi la procedură îi este citit acestuia/acesteia sau îi este prezentat spre luare la cunoştinţă. În procesul-verbal se face menţiunea că această formalitate a fost îndeplinită şi că procesul-verbal a fost aprobat de către autorul depoziţiei. În cazul în care autorul nu îl aprobă, se ia notă de obiecţiile sale."

190 Astfel, funcţia primordială a procesului-verbal al şedinţei (şi al anchetei care o însoţeşte, eventual), fie în faţa Tribunalului, fie în faţa unui organ cvasijurisdicţional, precum camera de recurs a OCSP, este de a conţine elementele „esenţiale" [articolul 63 alineatul (1) din regulamentul de aplicare] ale procedurii orale şi ale anchetei. Nu este vorba, aşadar, în niciun caz de o transcriere a şedinţei, nici chiar de o dare de seamă exhaustivă a acesteia, în care se reproduc detaliile dezbaterilor la care a condus aceasta.

191 Pe de altă parte, de obicei, în faţa instanţelor Uniunii, declaraţiile „relevante" ale părţilor la procedură, şi anume cele care pot avea o incidenţă asupra rezultatului litigiului (precum renunţarea la un capăt de cerere, cifrarea unei pretenţii, mărturisirea unui fapt relevant sau invocarea unui argument sau a unui fapt nou) sunt consemnate de grefier în procesul-verbal al şedinţei fie din oficiu, fie la cererea judecătorului sau a unei părţi.

192 Tocmai în lumina acestor câteva consideraţii de ordin general trebuie analizate diversele obiecţii ale reclamantului.

193 În ceea ce privește, în primul rând, obiecția întemeiată pe pretinsa necitire a procesului-verbal și, în consecință, pe neaprobarea sa de către părți, este suficient să se constate că nu s-a efectuat în speță nicio „depoziție a unui martor, a unui expert sau a unei părți la procedură”, în sensul articolului 63 alineatul (2) din regulamentul de aplicare, astfel încât nu a fost necesar să se efectueze nici citirea procesului-verbal, nici aprobarea acestuia de către „autorul depoziției”. Argumentele reclamantului întemeiate pe omiterea acestor formalități trebuie, prin urmare, respinse ca lipsite de pertinență.

194 În ceea ce privește, în al doilea rând, obiecția întemeiată pe pretinsele „numeroase inexactități cuprinse în procesul-verbal”, aceasta trebuie respinsă de la bun început din moment ce reclamantul nu le identifică. Cu toate acestea, în măsura în care această obiecție se confundă totuși cu cele formulate în scrisoarea reclamantului către camera de recurs din 30 martie 2009 și repetate în cererea introductivă T-242/09, se face trimitere la punctul 196 de mai jos.

195 În ceea ce privește, în al treilea rând, obiecția întemeiată pe lipsa menționării în procesul-verbal a declarațiilor esențiale ale părților la procedură, în special cele ale doamnei Menne, care erau favorabile reclamantului, aceasta trebuie de asemenea respinsă ca lipsită de cea mai elementară precizie. În măsura în care însă reclamantul înțelege prin aceasta declarația potrivit căreia doamna Menne a afirmat că nu își mai amintește dacă examinarea tehnică a LEMON SYMPHONY fusese realizată în 1997 pe plantele trimise de intervenient către Bundessortenamt sau pe butași prelevați din acestea, obiecția trebuie deopotrivă respinsă, din moment ce decizia atacată, constatând implicit că examinarea tehnică din 1997 a fost realizată pornind de la butași, a avut în vedere de asemenea, în esență, ambele posibilități pentru a concluziona, în orice caz, că examinarea tehnică este corectă. Astfel, în aceste împrejurări, declarația doamnei Menne nu poate fi calificată esențială.

196 În ceea ce privește, în al patrulea rând, obiecțiile formulate în scrisoarea reclamantului din 30 martie 2009, astfel cum au fost repetate în cererea introductivă și reproduse la punctul 77 de mai sus, trebuie adăugate cele ce urmează:

— obiecția întemeiată pe pretinsa „prezentare imprecisă a pretinsului acord încheiat între [OCSP] și Bundessortenamt”, privind în special participarea doamnei Menne în ședință, în calitate de expert tehnic intern, agent al OCSP, este lipsită de pertinență, din moment ce, în cadrul prezentei acțiuni (și spre deosebire de acțiunile în cauzele T-133/08, T-134/08 și T-177/08), reclamantul nu a invocat niciun motiv de anulare întemeiat pe ipoteza acestei participări;

— obiecția întemeiată pe omiterea din procesul-verbal a „indicațiilor furnizate de doamna Menne” în ședință se confundă, în ceea ce privește punctul 3 litera (a) din scrisoarea reclamantului din 30 martie 2009, cu obiecția examinată la punctul 195 de mai sus; trebuie, pe de altă parte, respinsă, în ceea ce privește punctul 3 literele (b) și (c) din cererea menționată, în lipsa oricărei legături comprehensibile cu motivele și cu argumentele prezentei acțiuni;

— obiecția întemeiată pe omisiunea din procesul-verbal a „ofertelor de dovezi ale reclamantului”, formulate în ședință, trebuie respinsă pentru motivele deja expuse la punctele 136-140 de mai sus;

— obiecția întemeiată pe „alte imprecizii și omisiuni” se confundă, în ceea ce privește punctul 5 litera (a) din scrisoarea reclamantului din 30 martie 2009, cu obiecția prezentată la prima liniuță de mai sus; trebuie, pe de altă parte, să fie respinsă, în ceea ce privește punctul 5 litera (b) din scrisoarea menționată, în lipsa oricărei legături comprehensibile cu motivele și cu argumentele prezentei acțiuni.

197 În consecință, al doilea motiv trebuie respins ca neîntemeiat.

*Concluzii cu privire la fondul cauzei T-242/09*

198 Reiese din ansamblul considerațiilor care precedă că acțiunea în cauza T-242/09 trebuie respinsă ca neîntemeiată, fără să fie necesară pronunțarea cu privire la cererile de măsuri de organizare a procedurii formulate de reclamant (a se vedea punctul 94 de mai sus).

**Cauzele T-133/08, T-134/08 și T-177/08**

*Cu privire la fondul acțiunilor*

Expunere generală a diverselor motive ale acțiunilor

199 În susținerea acțiunii formulate în cauza T-133/08, reclamantul invocă cinci motive, întemeiate pe încălcarea articolului 59 alineatul (2) din regulamentul de aplicare, pe încălcarea articolului 75 din regulament, pe încălcarea prevederilor coroborate ale articolului 71 alineatul (1) și ale articolului 68 din regulament, pe încălcarea articolului 73 din regulament și a articolului 230 CE și, respectiv, în sfârșit, pe încălcarea articolului 48 din regulament.

200 În susținerea acțiunii formulate în cauza T-134/08, reclamantul invocă patru motive, întemeiate pe încălcarea articolului 59 alineatul (2) din regulamentul de aplicare, pe încălcarea prevederilor coroborate ale articolului 71 alineatul (1) și ale articolelor 21, 67 și 68 din regulament, pe încălcarea articolului 73 din regulament și a articolului 230 CE și, respectiv, în sfârșit, pe încălcarea articolului 48 din regulament.

201 În susținerea acțiunii formulate în cauza T-177/08, reclamantul invocă șase motive, întemeiate pe încălcarea articolului 59 alineatul (2) din regulamentul de aplicare, pe încălcarea articolului 75 din regulament, pe încălcarea dispozițiilor coroborate ale articolului 81 alineatul (2) și ale articolului 48 din regulament, pe încălcarea articolului 60 din regulamentul de aplicare, pe încălcarea articolului 62 din regulament și, respectiv, în sfârșit, pe încălcarea articolului 48 din regulament. Motivul nou a cărui prezentare a fost solicitată prin înscrisul din 25 februarie 2009 (a se vedea punctul 83 de mai sus) se alătură celui de al treilea motiv și va fi examinat, dacă este cazul, împreună cu acesta.

202 Trebuie analizat cu prioritate motivul, comun celor trei acțiuni, întemeiat pe încălcarea articolului 59 alineatul (2) din regulamentul de aplicare și a dreptului de a fi ascultat.

Cu privire la motivul, comun celor trei acțiuni, întemeiat pe încălcarea articolului 59 alineatul (2) din regulamentul de aplicare și a dreptului de a fi ascultat

– Argumentele părților

203 Reclamantul susține că cele trei decizii atacate au fost adoptate cu încălcarea dreptului său de a fi ascultat și a articolului 59 alineatul (2) din regulamentul de aplicare, din moment ce procedura orală s-a derulat, la 4 decembrie 2007, în cadrul unei ședințe la care acesta nu a fost convocat în mod legal și la care acesta a refuzat să asiste pentru motive legitime.

204 Potrivit OCSP, reclamantul nu poate invoca faptul că a primit convocarea abia la 6 noiembrie 2007, dat fiind că s-a convenit în prealabil cu acesta data ședinței prevăzute și acesta nu s-a dezis, formulând motive în susținere, în termenul care i-a fost acordat în acest scop în cadrul pregătirii procedurii orale.

205 OCSP subliniază, în primul rând, că articolul 59 alineatul (1) din regulamentul de aplicare nu se opune convenirii datei procedurii orale de către camera de recurs împreună cu părțile la procedură. Acest mod de a acționa ar fi de asemenea indicat având în vedere numărul mare de persoane implicate în procedură și durata scurtă a termenului minim de o lună prevăzut de această dispoziție.

206 În al doilea rând, OCSP susține că, astfel cum reiese din e-mailul secretariatului camerei de recurs către președinta acesteia din 20 septembrie 2007, data ședinței fusese deja convenită la acel moment, astfel încât faxul camerei de recurs către părți din 9 octombrie 2007 nu poate fi calificat decât ca o confirmare scrisă a acestui acord. Termenul acordat părților în acest fax, care a expirat la 19 octombrie 2007, nu ar fi un termen pentru acord, ci un termen pentru prezentarea obiecțiilor față de desfășurarea ședinței, întemeiate numai pe impedimente de participare referitoare la data stabilită. Or, scrisoarea reclamantului din 19 octombrie 2007 nu ar conține niciun argument care să permită recunoașterea unor asemenea obiecții.

207 OCSP susține, în al treilea rând, că remarcile președintei camerei de recurs, în scrisorile sale din 17 octombrie și din 5 noiembrie 2007, privind achitarea taxelor în cauza A 007/2007 nu înseamnă că data convenită era repusă în discuție.

208 În cazul în care Tribunalul nu ar urma teza sa potrivit căreia se convenise deja o dată în octombrie 2007, OCSP susține, în al patrulea rând, că acordul trebuie interpretat în sensul că părțile la procedură au convenit un termen de înfățișare mai scurt în sensul articolului 59 alineatul (1) din regulamentul de aplicare.

209 În orice caz, OCSP susține, în al cincilea rând, că sensul și finalitatea termenului de înfățișare, care ar fi să permită părților să adopte măsurile utile în vederea participării lor la procedura orală și să le acorde un timp de pregătire suficient, au fost respectate în speță. În plus, faptul că termenul minim de o lună a fost scurtat cu numai două zile ar fi o „bagatelă” pe care reclamantul nu o poate invoca având în vedere antecedentele. O asemenea „manevră” ar trebui astfel să fie calificată ca abuzivă, având în vedere faptele care au precedat convocarea. În sfârșit, OCSP califică pretinsul viciu de procedură drept „nesemnificativ” și invocă jurisprudența potrivit căreia un reclamant nu are niciun interes legitim să ceară anularea pentru viciu de formă a unei decizii în cazul în care autoritatea administrativă nu ar putea decât să emită o nouă decizie identică (Hotărârea Curții din 6 iulie 1983, Geist/Comisia, 117/81, Rec., p. 2191, punctul 7). Acesta ar fi cazul în speță, din moment ce, în opinia OCSP, concluzia camerei de recurs era corectă cu privire la fond.

210 În sfârșit, în ceea ce privește convocarea avocatului reclamantului în fața Landgericht Hamburg la 5 decembrie 2007, OCSP arată că aceasta este ulterioară acordului intervenit în speță și adaugă faptul că persoana interesată ar fi putut compărea în Angers la 4 decembrie și în Hamburg la 5 decembrie.

211 Potrivit intervenientului, unicul scop al notificării din 9 octombrie 2007 era de a conveni o dată cu părțile, după ce președinta camerei de recurs s-a asigurat, discutând telefonic cu avocații acestora, că ședința putea avea loc la data respectivă. Reclamantul nu ar fi emis, într-o primă etapă, nicio obiecție la această notificare și ar fi trebuit să considere stabilit că ședința va avea loc la data convenită. Pe de altă parte, referirea la articolul 59 alineatul (2) din regulamentul de aplicare în notificarea din 9 octombrie 2007 ar arăta în mod clar că aceasta era considerată ca având un efect imperativ.

212 Intervenientul consideră de asemenea că obiecțiile exprimate de reclamant în scrisoarea sa din 19 octombrie 2007 nu erau obligatorii pentru camera de recurs, din moment ce acestea nu priveau un impediment de participare legat de data ședinței în sine, ci numai aspectul dacă stadiul procedurii justifica desfășurarea unei proceduri orale la începutul lunii decembrie. Or, decizia cu privire la acest aspect ar ține de puterea discreționară de apreciere a camerei de recurs.

213 În ceea ce privește argumentul reclamantului întemeiat pe convocarea avocatului său în fața Landgericht Hamburg, intervenientul îl consideră inoperant, din moment ce data ședinței în fața camerei de recurs fusese convenită în prealabil. Avocatul respectiv ar fi trebuit, așadar, să solicite o amânare a ședinței în fața instanței germane dacă avea îndoieli cu privire la capacitatea sa de a fi suficient de pregătit din cauza ședinței în fața camerei de recurs.

214 În ceea ce privește mai precis aspectul calității procesuale active a reclamantului, în cauza T-133/08, intervenientul consideră că aceasta a fost în mod clar abordată în corespondența președintei camerei de recurs.

215 În sfârșit, în duplică, intervenientul subliniază că, deși, astfel cum reiese din articolul 59 alineatul (1) a doua teză din regulamentul de aplicare, este posibilă stabilirea unui termen mai scurt de înfățișare, este necesar *a fortiori* să se aplice același principiu în ceea ce privește o dată a ședinței care a fost stabilită cu mult timp înainte de termenul de o lună. Stabilirea unei asemenea date ar fi de altfel conformă principiilor care susțin cerința unei convocări, și anume de a garanta regularitatea și echitatea procedurii.

– Aprecierea Tribunalului

216 Potrivit articolului 59 din regulamentul de aplicare:

„(1) Convocarea părților la procedura orală prevăzută în articolul 77 din regulamentul de bază le atrage acestora atenția asupra alineatului (2) din prezentul articol. Acesta prevede un termen de înfățișare de cel puțin o lună, în afara cazului în care părțile stabilesc împreună cu [OCSP] un termen mai scurt.

(2) În cazul în care o parte la procedură, convocată potrivit legii la procedura orală înaintea Oficiului, nu se înfățișează, procedura poate fi urmată în absența acesteia.”

217 În speță, nici OCSP, nici intervenientul nu au contestat și, în plus, camera de recurs a recunoscut în mod expres în cele trei decizii atacate că termenul de înfățișare de cel puțin o lună prevăzut la articolul 59 alineatul (1) a doua teză din regulamentul de aplicare nu a fost respectat, convocarea pentru ședința din 4 decembrie 2007 fiind notificată reclamantului abia la 6 noiembrie 2007.

218 De fapt, ținând seama de modul cum a fost intitulat și chiar de modul în care a fost redactat, faxul camerei de recurs din 9 octombrie 2007 nu poate în niciun caz să fie considerat ca îndeplinind funcția unei convocări a reclamantului cu respectarea condițiilor legale și în termenul prevăzut, cu atât mai mult cu cât aceasta nu era redactată în limba de procedură și nu a fost notificată destinatarului său în conformitate cu dispozițiile relevante ale articolului 64 și următoarelor din regulamentul de aplicare, și anume prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire. În plus, acest fax arată faptul că camera de recurs „are intenția de a” („intends to”) convoca părțile la procedura orală la o anumită dată.

219 Singurul aspect în litigiu este, așadar, de a ști dacă această nerespectare a termenului de cel puțin o lună constituie un viciu esențial de procedură, de natură să justifice anularea celor trei decizii atacate.

220 În această privință, trebuie să se înceapă prin examinarea celor două argumente prezentate de camera de recurs în fiecare dintre cele trei decizii atacate pentru a justifica stabilirea datei ședinței la 4 decembrie 2007, și anume într-un termen mai scurt decât termenul de înfățișare de cel puțin o lună prevăzut la articolul 59 alineatul (1) din regulamentul de aplicare, în pofida obiecțiilor formulate de avocatul reclamantului în scrisorile sale din 20 septembrie, din 19 octombrie, din 5, din 14 și din 29 noiembrie 2007.

221 În ceea ce privește, în primul rând, argumentul întemeiat pe faptul că reclamantul ar fi acceptat în scris, la 9 octombrie 2007, data ședinței propusă de camera de recurs, este adevărat că, conform articolului 59 alineatul (1) a doua teză din regulamentul de aplicare, părțile pot stabili cu OCSP un termen de înfățișare mai scurt decât cel de o lună prevăzut în mod normal la articolul menționat.

222 În plus, este necesar ca acordul părților cu privire la un termen mai scurt să fie sigur, în caz contrar existând riscul de a se aduce atingere principiului securității juridice. Un asemenea acord nu poate, prin urmare să fie doar prezumat și nici dedus implicit din reunirea anumitor împrejurări confuze sau ambigue.

223 Astfel, în speță, acordul reclamantului cu privire la data de 4 decembrie 2007 nu se poate deduce din simpla trimitere de către avocatul său a faxului din 9 octombrie 2007 contrasemnat, cum se solicită, pentru „confirmare de primire". Astfel, prin definiție, o confirmare de primire se limitează la a face dovada primirii unui document. Aceasta nu exprimă, în sine, nicio manifestare de voință care poate contribui la formarea unui acord între părți.

224 Contrar celor susținute de OCSP în înscrisurile sale, acordul părților cu privire la data de 4 decembrie 2007 nu se poate deduce nici din e-mailul adresat de secretariatul camerei de recurs președintei acesteia la 20 septembrie 2007 (a se vedea punctul 47 de mai sus; document atașat în anexa 11 la memoriul în apărare). Pe lângă faptul că un e-mail intern al OCSP nu este opozabil reclamantului în cazul unei contestații din partea acestuia, termenii acestuia nu atestă decât contacte preliminare cu persoanele interesate cu privire la stabilirea unei date de ședință „care poate conveni tuturor părților în cauză", care se pare că nu era „posibilă" decât în cursul primei săptămâni din decembrie 2007. Acești termeni nu relevă, așadar, un acord deja intervenit între părți la data de 20 septembrie 2007 cu privire la data ședinței care trebuia stabilită. Mai mult, prin scrisoarea din aceeași zi către camera de recurs (a se vedea punctul 48 de mai sus; anexa 7 la cererea introductivă T-133/08), trimisă tocmai ca reacție la aceste contacte telefonice exploratorii, avocatul reclamantului a formulat obiecții de principiu față de desfășurarea unei ședințe în cauzele A 005/2007 și A 006/2007 înainte ca OCSP să se fi pronunțat și în cauza A 010/2007. Aceste obiecții au fost reiterate prin scrisoarea din 19 octombrie 2007.

225 În ceea ce privește, în al doilea rând, argumentul întemeiat pe faptul că reclamantul nu ar fi utilizat posibilitatea care îi fusese rezervată, de a arăta în scris un impediment de a asista la ședința din 4 decembrie 2007, întemeiat pe obiecții motivate, într-un termen de 10 zile, care expira la 19 octombrie 2007, trebuie amintit că faxul din 9 octombrie 2007 arăta: „Cu excepția situației în care secretariatul camerei de recurs a OCSP nu primește din partea dumneavoastră, în 10 zile de la data prezentului fax, obiecții motivate, se prezumă că data propusă este acceptabilă și convocările vor fi trimise în consecință."

226 Cu toate acestea, pentru motivele deja expuse mai sus, legate de trimiterea scrisorii de obiecții din 20 septembrie 2007 (scrisoare la care nu s-a răspuns decât la 17 octombrie 2007), nu era posibil ca lipsa de reacție a reclamantului la faxul din 9 octombrie 2007 să fie erijată într-o prezumție de acceptare implicită sau tacită a datei menționate în respectivul fax.

227 În plus, președinta camerei de recurs era pe deplin conștientă de opoziția de principiu și motivată a reclamantului față de desfășurarea ședinței la 4 decembrie 2007, astfel cum arată scrisoarea acesteia către avocatul reclamantului din 17 octombrie 2007, care, ca răspuns la scrisoarea sa din 20 septembrie 2007, îl informa că „cererea reclamantului din 20 septembrie 2007 prin care se urmărea obținerea unei amânări a datei ședinței pentru cele trei proceduri nu [fusese] admisă de cameră".

228 În plus, trebuie arătat că tot la 19 octombrie 2007 reclamantul a introdus recursul la camera de recurs împotriva deciziei privind cererea de anulare. Această împrejurare, constitutivă a unui fapt nou și important în vederea bunei desfășurări a diverselor proceduri în fața camerei de recurs menționate, precum și termenii scrisorii avocatului reclamantului din aceeași zi către președinta camerei de recurs,

în care expune motivele pentru care considera că problema nulității trebuia soluționată cu prioritate, astfel încât era lipsit de sens să se desfășoare o ședință în celelalte cauze înainte de sfârșitul anului, este de asemenea de natură să răstoarne prezumția de acceptare a datei de 4 decembrie 2007.

229 Într-un astfel de context de opoziție explicită și de principiu față de desfășurarea unei ședințe numai în primele trei cauze, camera de recurs nu avea temei să „prezume" acordul reclamantului cu privire la desfășurarea unei ședințe spre finalul anului 2007 și cu atât mai puțin într-un termen mai scurt decât termenul de cel puțin o lună prevăzut la articolul 59 alineatul (1) din regulamentul de aplicare, pentru motivul că acesta nu ar fi răspuns în 10 zile de la trimiterea faxului din 9 octombrie 2007.

230 Tribunalul concluzionează astfel din examinarea celor două argumente prezentate de camera de recurs că acestea nu permit să se stabilească corespunzător cerințelor legale acordul reclamantului cu privire la un termen de înfățișare mai scurt decât termenul de cel puțin o lună prevăzut la articolul 59 alineatul (1) din regulamentul de aplicare.

231 Întrucât acest termen de înfățișare minim nu a fost respectat, trebuie să se constate că reclamantul nu a fost convocat în mod legal la procedura orală în fața camerei de recurs.

232 Neînfățișarea reclamantului la această ședință nu autoriza, așadar, camera de recurs să continue procedura în lipsa acestuia. Decurge astfel din articolul 59 alineatul (2) din regulamentul de aplicare că procedura nu poate fi continuată *in absentia* decât dacă o parte convocată „în mod legal" nu se înfățișează.

233 Motivul întemeiat, în cele trei cauze, pe încălcarea acestei dispoziții și a dreptului de a fi ascultat este, prin urmare, întemeiat și de natură să antreneze anularea celor trei decizii atacate.

234 Niciunul dintre argumentele prezentate de OCSP nu este de natură să repună în discuție această concluzie.

235 În ceea ce privește, în primul rând, argumentul potrivit căruia sensul și finalitatea termenului de înfățișare ar fi fost respectate în speță, acesta contravine prevederilor articolului 59 din regulamentul de aplicare, care impune un termen de înfățișare de „cel puțin" o lună. Astfel cum arată în mod întemeiat reclamantul, notificarea formală a unei convocări urmărește să garanteze regularitatea și echitatea procedurii, iar respectarea unui interval de timp minim trebuie să dea părților posibilitatea de a se pregăti în mod adecvat pentru procedura orală. Întrucât legiuitorul comunitar a apreciat că intervalul de timp necesar în acest scop este de cel puțin o lună, camera de recurs nu trebuie să repună în discuție această apreciere în fiecare caz în parte.

236 În al doilea rând, referitor la argumentul potrivit căruia termenul minim de înfățișare nu ar fi fost „scurtat" decât cu două zile, o „bagatelă" care a dus la un viciu de procedură calificat de OCSP ca „nesemnificativ", și a cărui invocare de către reclamant ar constitui o „manevră abuzivă", acesta pare să se întemeieze pe o apreciere a consecințelor concrete ale încălcării constatate în speță a termenului menționat.

237 Or, nerespectarea acestui termen de înfățișare minim constituie un viciu esențial de procedură de natură să conducă la anularea celor trei decizii atacate, fără să fie necesar să se stabilească, în plus, că respectiva nerespectare a cauzat reclamantului un prejudiciu. Un asemenea viciu esențial de procedură este comparabil, astfel, cu încălcarea unei norme esențiale de procedură, a cărei nerespectare conduce la nulitatea actului independent de consecințele concrete ale încălcării (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 6 aprilie 2000, Comisia/Solvay, C-287/95 P și C-288/95 P, Rec., p. I-2391, punctele 45 și 46; a se vedea Hotărârea Tribunalului din 23 mai 2007, Parlamentul European/Eistrup, T-223/06 P, Rep., p. II-1581, punctul 59 și jurisprudența citată). Prin urmare, jurisprudența invocată de OCSP nu este relevantă în speță.

238 În orice caz, refuzul reclamantului de a compărea în ședința din 4 decembrie 2007 nu poate fi calificat ca manevră abuzivă. Dimpotrivă, reclamantul avea un motiv legitim și întemeiat să solicite suspendarea judecății în cele trei cauze aflate pe rolul camerei de recurs până la adoptarea unei decizii prin care se finalizează judecata în procedura de anulare (cauza A 010/2007).

239 În ceea ce privește respingerea acestei cereri de suspendare a procedurii în cele trei litigii în cauză, camera de recurs a motivat-o după cum urmează în decizia referitoare la cererea de decădere (decizia privind adaptarea descrierii și decizia de respingere fac trimitere la aceeași motivare):

„O procedură suplimentară de recurs este pendinte, în cadrul căreia reclamantul urmărește să obțină pronunțarea nulității soiului LEMON SYMPHONY, conform articolului 20 din [regulament]. Dat fiind că acesta consideră această din urmă procedură ca fiind preliminară în raport cu prezentele proceduri, reclamantul solicită, conform articolului 106 din [regulament], ca acestea să fie suspendate până la soluționarea în mod legal a procedurii de declarare a nulității.

Această cerere nu este întemeiată. Articolul 106 din [regulament] nu este în mod evident aplicabil. Respectivul articol privește acțiuni în fața instanțelor ordinare. Cu toate acestea, chiar ținând seama de un principiu general în temeiul căruia o suspendare a procedurii este posibilă și este la discreția camerei de recurs, o suspendare a procedurii este exclusă în speță. O suspendare a procedurii presupune existența unui prejudiciu atașat celeilalte proceduri. Aceasta ar fi situația în speță numai dacă recursurile privind declararea nulității ar fi favorabile reclamantului. În consecință, pentru ca procedura să fie suspendată în speță, ar trebui cel puțin o perspectivă rezonabilă de succes. Această situație nu se regăsește în speță. Procedura de declarare a nulității nu ar trebui încununată de succes, întrucât, pentru motivele expuse în prezenta decizie, nu există niciun drept de a solicita OCSP pronunțarea unei decizii prin care se declară nul și neavenit titlul de protecție al soiului de plante contestat LEMON SYMPHONY.”

240 Or, astfel cum s-a arătat deja la punctul 98 de mai sus, cele trei litigii în cauză sunt legate de cauza T-242/09 (procedură de declarare a nulității LEMON SYMPHONY) printr-un raport de dependență, rezultatul acesteia fiind astfel determinant pentru rezultatul celorlalte litigii.

241 Camera de recurs nu a contestat de altfel în cele trei decizii atacate existența acestui raport de dependență. Ea a motivat mai degrabă respingerea cererii de suspendare a procedurii considerând că procedura de anulare nu avea nicio „perspectivă rezonabilă de succes”, astfel încât aceasta nu putea în niciun caz să afecteze în mod favorabil poziția reclamantului în celelalte trei cauze.

242 Procedând astfel, camera de recurs a prejudecat însă grav decizia pe care trebuia să o adopte în cadrul respectivei proceduri, deși aceasta era abia în etapa dezbaterilor.

243 În plus, această prejudecată s-a dovedit eronată, în fapt și în drept. Astfel, argumentul invocat pentru a justifica această apreciere, și anume, în esență, că reclamantul nu era îndreptățit să solicite OCSP adoptarea unei decizii în temeiul articolului 20 din regulament, nici măcar nu a fost reținut de camera de recurs, având, într-adevăr, altă compunere, în Decizia A 010/2007, pentru a justifica respingerea recursului împotriva deciziei privind cererea de declarare a nulității. Mai mult, camera de recurs pare să fi respins acest argument ca neîntemeiat în cauză, la alineatul (1) al Deciziei A 10/2007, în lumina Hotărârii Tribunalului din 31 ianuarie 2008, Federación de Cooperativas Agrarias de la Comunidad Valenciana/OCSP – Nador Cott Protection (Nadorcott) (T-95/06, Rep., p. II-31), al cărei punct 81 prevede că, „potrivit articolelor 20 și 21 din regulament [...], orice persoană poate, după acordarea unei protecții și independent de formularea unui recurs în fața camerei de recurs, să solicite OCSP să o declare nulă și neavenită sau să se retragă titularului protecția sa, invocând faptul că protecția respectivă a fost acordată unui soi care nu întrunește criteriile materiale prevăzute la articolele 7-10 din regulamentul menționat”.

244 Reclamantul avea astfel un motiv legitim și întemeiat de a se opune desfășurării unei ședințe la 4 decembrie 2007. Invers, și oricare ar fi motivațiile aflate la baza deciziei sale, președinta camerei de recurs și-a utilizat în mod neadecvat, dacă nu abuziv, puterile pretinzând să se desfășoare o ședință la data respectivă în pofida obiecțiilor rezonabile și întemeiate ale reclamantului.

245 Reiese din ansamblul considerațiilor care precedă că motivul, comun cauzelor T-133/08, T-134/08 și T-177/08, întemeiat pe încălcarea articolului 59 din regulamentul de aplicare și a dreptului la apărare este întemeiat.

246 În consecință, se impune anularea celor trei decizii atacate în cadrul cauzelor T-133/08, T-134/08 și T-177/08, fără să fie necesară, așadar, pronunțarea cu privire la celelalte motive și argumente ale acțiunilor.

*Cu privire la măsurile care trebuie adoptate în consecință cu privire la al doilea aspect al primului capăt de cerere în acțiunea în cauza T-133/08*

247 OCSP susține că acțiunea în cauza T-133/08 este inadmisibilă în măsura în care urmărește, prin cel de al doilea aspect al primului capăt de cerere, anularea deciziei cu privire la adaptarea descrierii. Presupunând chiar că reclamantul era îndreptățit să formuleze o acțiune în fața camerei de recurs împotriva acestei decizii, *quod non*, nu ar putea fi luată în considerare, în opinia OCSP, posibilitatea ca Tribunalul să o anuleze, din moment ce camera de recurs nu a statuat în această privință. Potrivit OCSP, ar trebui ca, astfel, camera de recurs să fi pronunțat o decizie, prin ipoteză ilegală, pentru ca decizia cu privire la adaptarea descrierii să poată fi declarată nulă.

248 În această privință, trebuie arătat că, prin cel de al doilea aspect al primului capăt de cerere, reclamantul solicită, în esență, Tribunalului să adopte decizia pe care camera de recurs a OCSP ar fi trebuit să o adopte, și anume o decizie prin care este declarată nulă decizia privind adaptarea descrierii. Prin urmare, trebuie să se concluzioneze că, prin acest aspect al primului capăt de cerere, reclamantul solicită modificarea deciziei camerei de recurs, în temeiul competenței conferite Tribunalului de articolul 73 alineatul (3) din regulament, potrivit căruia Tribunalul are competență atât de a anula, cât și de a modifica Decizia A 007/2007.

249 Problema admisibilității acestui al doilea aspect al primului capăt de cerere se pune în aceiași termeni ca cea a admisibilității capetelor de cerere similare prin care se urmărește modificarea deciziilor camerelor de recurs ale Oficiului pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (mărci, desene și modele industriale) (OAPI), în contenciosul mărcii comunitare, în temeiul competenței conferite Tribunalului de articolul 65 alineatul (3) din Regulamentul nr. 207/2009, al cărui mod de redactare este identic cu cel al articolului 73 alineatul (3) din regulament.

250 Or, în ceea ce privește acest contencios, Curtea a statuat, în Hotărârea din 5 iulie 2011, Edwin/OAPI (C-263/09 P, Rep., p. I-5853, punctul 72), că competența de modificare recunoscută Tribunalului nu are ca efect să confere acestuia posibilitatea de a substitui aprecierea camerei de recurs cu propria apreciere și, cu atât mai puțin, de a proceda la o apreciere cu privire la care camera respectivă nu s-a pronunțat încă. Exercitarea competenței de modificare trebuie, așadar, în principiu, să se limiteze la situațiile în care Tribunalul, după ce a controlat aprecierea făcută de camera de recurs, este în măsură să determine, pe baza elementelor de fapt și de drept astfel cum acestea sunt stabilite, care este decizia pe care camera de recurs era obligată să o adopte.

251 În speță, astfel cum arată în mod întemeiat OCSP, camera de recurs nu s-a pronunțat cu privire la aspectele de fond privind legalitatea deciziei privind adaptarea descrierii.

252 În aceste condiții, nu se impune admiterea primului aspect al capătului de cerere al acțiunii în cauza T-133/08, având ca obiect anularea deciziei cu privire la adaptarea descrierii [a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea Edwin/OAPI, citată anterior, punctul 74, care confirmă Hotărârea Tribunalului din 14 mai 2009, Fiorucci/OAPI – Edwin (ELIO FIORUCCI), T-165/06, Rep., p. II-1375, punctul 67].

**Cu privire la cheltuielile de judecată**

*Argumentele părților*

253 În fiecare dintre cele patru cauze conexate, OCSP solicită Tribunalului să declare că OCSP nu va suporta decât propriile cheltuieli de judecată în ipoteza și în măsura în care s-ar admite o concluzie a acțiunilor.

254 Reclamantul a replicat că această cerere nu este motivată și că nu există niciun argument evident pentru a i se refuza rambursarea cheltuielilor de judecată dacă obține câștig de cauză.

*Aprecierea Tribunalului*

255 Potrivit articolului 87 alineatul (3) din Regulamentul de procedură, pentru motive excepționale sau în cazul în care părțile cad în pretenții cu privire la unul sau la mai multe capete de cerere, Tribunalul poate să repartizeze cheltuielile de judecată sau poate decide ca fiecare parte să suporte propriile cheltuieli de judecată.

256 Potrivit articolului 87 alineatul (4) ultimul paragraf din Regulamentul de procedură, Tribunalul poate dispune ca un intervenient să suporte propriile cheltuieli de judecată.

257 Potrivit articolului 136 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, aplicabil acțiunilor îndreptate împotriva OCSP în temeiul articolului 130, atunci când se admite o acțiune formulată împotriva unei decizii a unei camere de recurs, Tribunalul poate dispune ca OCSP să suporte doar propriile cheltuieli de judecată.

258 Având în vedere dubla împrejurare că, pe de o parte, reclamantul a căzut în pretenții în cadrul cauzei T-242/09, al cărei rezultat este determinant pentru rezultatul celorlalte trei cauze, și că, pe de altă parte, OCSP și intervenientul au căzut în pretențiile principale ale acestora în aceste alte trei cauze, se va face o aplicare corectă a prevederilor citate anterior hotărându-se că fiecare parte suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a doua)

declară și hotărăște:

**1) Respinge acțiunea formulată împotriva Deciziei camerei de recurs a Oficiului Comunitar pentru Soiuri de Plante (OCSP) din 23 ianuarie 2009 (cauza A 010/2007), privind o cerere de anulare a protecției comunitare a soiurilor de plante acordate soiului LEMON SYMPHONY.**

**2) Anulează Decizia camerei de recurs a OCSP din 4 decembrie 2007 (cauza A 007/2007), privind o contestație împotriva deciziei de adaptare din oficiu a descrierii oficiale a soiului LEMON SYMPHONY în registrul protecției comunitare a soiurilor de plante.**

**3) Respinge acțiunea împotriva acestei decizii pentru restul capetelor de cerere.**

**4) Anulează Decizia camerei de recurs a OCSP din 4 decembrie 2007 (cauza A 006/2007), privind o cerere de decădere din dreptul la protecția comunitară a soiurilor de plante acordată soiului LEMON SYMPHONY.**

**5) Anulează Decizia camerei de recurs a OCSP din 4 decembrie 2007 (cauza A 005/2007), privind o cerere de protecție comunitară a soiurilor de plante pentru soiul SUMOST 01.**

**6) Fiecare dintre părți suportă propriile cheltuieli de judecată.**

Forwood Dehousse Schwarcz

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 18 septembrie 2012.

Semnături

Cuprins

Cadrul juridic ..... 2

Istoricul cauzei ..... 2

Procedurile administrative în fața OCSP ..... 2

Procedurile aflate pe rolul camerei de recurs a OCSP în cauzele A 005/2007, A 006/2007 și A 007/2007 7

Procedura aflată pe rolul camerei de recurs a OCSP în cauza A 010/2007 ..... 11

Procedură ..... 16

Concluziile părților ..... 16

Considerații introductive cu privire la raporturile care există între cele patru cauze conexate și cu privire la ordinea în care acestea trebuie examinate ..... 18

Cauza T-242/09 ..... 18

Cu privire la admisibilitate ..... 18

Cu privire la fond ..... 19

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea dispozițiilor coroborate ale articolelor 76 și 81 din regulament ..... 19

– Argumentele părților ..... 19

– Aprecierea Tribunalului ..... 22

Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea dispozițiilor coroborate ale articolelor 20 și 7 din regulament ..... 28

– Argumentele părților ..... 28

– Aprecierea Tribunalului ..... 28

Cu privire la al treilea motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 75 din regulament ..... 28

– Argumentele părților ..... 28

– Aprecierea Tribunalului ..... 29

Cu privire la al patrulea motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 63 alineatele (1) și (2) din regulamentul de aplicare ..... 30

– Argumentele părților ..... 30

– Aprecierea Tribunalului ..... 30

Concluzii cu privire la fondul cauzei T-242/09 ..... 32

Cauzele T-133/08, T-134/08 și T-177/08 ..... 32

Cu privire la fondul acțiunilor ..... 32

Expunere generală a diverselor motive ale acțiunilor ..... 32

Cu privire la motivul, comun celor trei acțiuni, întemeiat pe încălcarea articolului 59 alineatul (2) din regulamentul de aplicare și a dreptului de a fi ascultat ..... 32

– Argumentele părților ..... 32

– Aprecierea Tribunalului ..... 34

Cu privire la măsurile care trebuie adoptate în consecință cu privire la al doilea aspect al primului capăt de cerere în acțiunea în cauza T-133/08 ..... 38

Cu privire la cheltuielile de judecată ..... 39

Argumentele părților ..... 39

Aprecierea Tribunalului ..... 39